

ATVYKSTA "MAISTO" ATSTOVAS

"Maisto" Akcinė Bendrovė yra vienas iš stambiausių Lietuvos ekonominio gyvenimo šulų; bendrovės veikimo laukas yra mėsos produktų gamyba ir prekyba. Iki šiol "Maistas" daugiausiai savo gaminių parduoda Anglija. Pastaruoju metu "Maistas", mūsų konsulų raginamas, daugiau pradėjo kreipti dėmesio ir į Amerikos rinką. Kita Lietuvos galinga ekonominė organizacija "Pienocentras" šiuo metu pradėjo, kai kainos buvo patogios, Amerikon parduoti apie vieną milijoną svarų sviesto. Dabar eilė atėjo "Maisto" kumpiams, konservams, dešroms ir t.t.

Susipažinimui su Jungtinių Amerikos Valstybių mėsos produktų gamyba, konservais, rinkos reikalavimais ir ypatingai susipažinimui su tų prekių gamyba bei rūšimis, kokios yra eksportuojamos į Europos ir kitas rinkas "Maisto" Bendrovė yra nutarusi pasiųsti į Jungtines Valstybes p. Grigonį vietoje pamatyti imones ir susitikti su mėsos produktų gamybos specialistais.

P. Grigonis iki šiol dirbo "Maiste" eidamas konservų ir dešrų skyriaus vedėjo pareigas, todėl jis gerai pažįsta čionykščią gamybą, mūsų gaminamų produktų rūšis ir gamybos sąlygas.

Amerikoje jis žada būti apie 2 mėnesius laiko ir išvykti iš Lietuvos apie 15-tą šio mėn., todėl būtų pageidautina, kad šį savo dispozicijai turintį palyginamai trumpą laiką jis galėtų kuo naudingiausiai panaudoti. P. Grigonis laisvai vartoja anglų kalbą, todėl kalbos atžvilgiu sunkumų nesudarys.

P. Grigonis, kuris New York'e laukiamas apie 25 spalio, pirmoje eilėje padirbs New York'e, vėliau Chicagoje artimame kontakte su Lietuvos konsulais. Reikia manyti, kad Amerikos lietuvių Ekonom. Centrai ir Vaizbos Butams p. Grigonio vizitas bus maloni naujiena.

Prie šios progos prisimintina ir tai, kad Pirmasis Pasaulio Lietuvių Kongresas įvykęs Kaune, yra priėmęs visą eilę ekonominių turinio rezoliucijų. Gėstina, kad Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras, drauge su visomis kitomis čionykštemis ekonominėmis organizacijomis, tas Kongreso rezoliucijas apsvaistytų ir imtųsi iniciatyvos jas vykdyti, derinant su bendromis Lietuvos ekonominėmis pastangomis.

Liet. P-bės Inform. Skyrius, Washington, D. C.

Apie Naują Cunard White Star Laivą "Queen Mary"

Yra tiek daug stebėtinų punktų apie naują Cunard White Star laivą "Queen Mary", kad visiems bus įdomu skaityti apie jo svarbiausius bruožus.

Dydis — 1,018 pėdų ilgumo; 118 pėdų platumo; 135 pėdų aukštumo nuo pat viršaus iki kylio; 180 pėdų aukštumo nuo priešakinio kamino viršaus; 234 pėdų iki laivo stiebo.

Laivą "Queen Mary" nuleidžiant ant vandens, jis pralaukė visus kitus laivus pasaulyje, tuomet sverdamas 37,000 tonų. Galutinai kiek bus tonazo ir įtalpos negalima užtikrinti pakol "Queen Mary" neužbaigtas.

Naujas laivas perplauks iš Anglijos ir Francijos į Jungtines Valstijas bėgy keturių dienų.

Jis leis į transatlantišką tarnystą birželio mėnesį, 1936 metais, gi bandymai įvyks apie gegužės mėnesio 21-ą dieną.

Naujas laivas yra ilgiausias iš visų kiek buvo pastatytas, mieruojant pagal vandens liniją.

Yra 12 dėnių. Pasivaikščiavimo dēnis yra 750 pėdų ilgio, tiek kiek žymaus Mauretainia viso laivo ilgis.

Naujas laivas yra dvidešimts kartų ilgesnis negu Britannia, pirmas Cunard linijos laivas.

Plieniniai šarvai laivo liemeny yra nuo 8 iki 30 pėdų ilgumo.

Laive bus galima sutalpinti 3,500 žmonių su laivo įgula.

Laivo liemeny yra 37 pertvaros į kurias vanduo negali įteiti.

Vieta šaldymui yra net 60,000 kubinių pėdų.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVEJE ATLEIKA VISOKIUS SPAUDOS

No. 42-ras Telefonas Djal 5-1094 WORCESTER, MASS., 19-tą SPALIO (OCTOBER) 1935 M. Kaina 5 Centai VOL. XVIII

Anglija Patylomis Ruošiasi Karan Prieš Italija; Gi Italija Jau Gatava Anglija Apmuš

Londonas, spalio 17. — Anglija, matydama, kad Italija be atodairos žygiuoja Etiopijos gilumon, pasiryžo ją sustabdyt atitinkmu būdu.

Ant kiek jau iki šioliai yra žinoma, Italija nē nepaskelbus karo Etiopijai pradėjo bataliją prieš tos šalies gyventojus. Nors pastarieji ir narsiai laikosi, tačiau prieš moderniškus italų karą pabuklus ilgai datesēt negalēs jei kiti neateis etiopiečiams į pagelbą, jų nepriklausomybę apgint.

Dabar angļai su dideliu skubumu gabena kariuomenę per Aleksandrą į Egiptą, kuris rubežiuojasi su Italijos kolonija Libija. Angļai jau čia viena italų orlaivų nuskridę ir lakuną uždarę į kalėjimą. Mat, italų lakunas atskrido ant Egipto žemės ir pradėjo fotografuot strategišką jos vietas, kad paskui tai pardavus savo kariškam štabui.

Vėliausios žinios parodo, kad Italija, anoj pusėj Viduržeminių jūrų prie Egipto rubežiaus yra įsteigusi bombesių stotį, kurių esą jau sugabenta virš 200. Apart ten esamos kariuomenės dar šiomis dienomis pasiūsta 17,000 naujos, pagelbinės kariuomenės, taip kad galima sakyti, jog italai Libijoje jau yra ganėtinai įsistiprinę, kad pradēt karą prieš angļus.

Angļai eina vykdyt blokados planą prieš italus sulig Tautų Lygos pritarimo, bet jie juos vykds labai atargiai. Angļai jau žino, kad Italiją jie gali pasiklupdyti. Juk reikia tik uždaryt Suezą kanalą ir jau Italijos karas prieš Etiopiją bus pralaimėtas. Tą ne tik angļai žino, tą žino visas pasaulis, bet ar karas užsibaigtų su kanalo uždarymu, tai jau kitas klausimas. Yra žinių ir pranašysčių, kad italai, panaudodami savo vandens ir oro laivyną gali sulupt angļus Viduržeminėse jurose, paimt Egiptą, atidaryt uždarytą Suezą kanalą, ir jau be didelių sunkumų galēt prasiskint sau kelią Afrikos link.

Angļai žinodami tuos visus italų planus, palengva virbuoja savo sandraugus savon pusēn. Ypatingai ji turi atkreiptą akį į Paryžių ir jau šiandien atvirai pareikalavo iš Prancūzijos, kad ji pasisakytų kurion pusēn ji mano stot, jei Viduržeminėse jurose įvyktų mušis tarpe angļų ir italų? Prancūzų premieras Pierre Laval atsakė, kad tuo tarpu aiškiai pasakyt negali, tačiau iš patikėtinų asmenų patirta, kad Downing Streetas apie tai sužinos pirmadieny. Ir sakoma, kad ta žinia pilnai patenkins Angliją. Bet užtai Mussolini nebus patenkintas. Mussolini sykį pareiškė, kad uždarymas Suezą kanalo reiškia Europos karą.

Taip ir atrodo, kad kitas pasaulinis karas taip kaip ant siulo kabo. Jo laukia Vokietija, jo laukia Japonija, ir jam ištikus, jos abi bandys pasinaudot. Jei Afrikos karo gaisro niekas negesys, jis netrukus persimes į Europą ir į visą pasaulį. Afrikos karas tai tik šešelis businčio karo, tačiau jis per šį trumpą kariavimo laiką įstengė apie 20,000 nekaltų etiopiečių praryt.

Kaip Greiti Gyvuliai ir Paukščiai?

Į tuos klausimus bando atsakyti Bronx'o zoologijos direktorius. Manoma, kad Mongolijos antilopas yra greičiausias, kadangi jis gali prabėgt tarpe 55 ir 60 mylių į valandą.

Vienas žymus britų aviatorius Col. Meinertzhagen, užregistavo šitokį paukščių skridimo greitį per valandos laiką:

Paprastas žvirblis skrenda nuo 27 iki 37 mylių į valandą. Varna nuo 31 iki 45. Žasis nuo 42 iki 55. Antis nuo 44 iki 59. Karvelis nuo 30 iki 36. Špokas nuo 38 iki 40. Sakalas nuo 40 iki 48. Starkus nuo 35 iki 51 mylias į valandą.

Abelnai paėmus visų paukščių greitį pamatysime, kad jie gali skrist tarpe 20 ir 60 mylių į valandą.

Gyvatės ir kitokios reptilijos šliaužia palėngva. Dr. Walter Mosaner vienas iš Amerikos

mokslinės pažangos draugijos pareiškė, kad greičiausias gyvulėš ką gali šliaužt, nušliaužia daugiausia septynias mylias per valandos laiką.

Katalikų Bažnyčia Amerikoje

Suv. Vasltijose, Alaskoje ir Hawaii salose katalikų yra 20.523.053. Katalikai per dešimt metų padaugėjo 1.869.025. New Yorko arkivyskupija turi 1.200.000 tikinčiųjų, Chicago—1.159.890, Bostono 1.066.000. Didžiausia vyskupija yra Brooklyno su 1.101.689.

Directory paduoda pernykščių metų tokią lentelę: atsivertimų (iš kitų tikybų) 68.845, padaugėjo 14.664; herarchija sudaro 104 vyskupai, 18 arkivyskujų, 4 iš jų kardinolai. Kunigu yra 30.250, padaugėjo 795. Bažnyčių 18.344, padaugėjo 100. Seminarijų 193, padaugėjo 8. Jose mokinasi 23.579 klierikai (padaugėjo 3.114). Kolegijų 661,

EXTRA

VIENNA, Austrijoje, spalio 17. — Maj. Emil Fey, Vienos Heimwehro fašistų organizacijos vadas, organizuoja iš 30,000 Heimwehro kariuomenę Viennoje.

ASMARA, Eritrija. — Iš čia pranešama, kad Premiero Mussolini sunus sugrįžo į orlaivių stotį su vienu motoru pašautu iš orlaiviams šaudyt kanuolės. Sakoma, kad tai įvyko Makale, kubmet toji sritis buvo bombarduojama iš oro.

PARYŽIUS. — Iš čia pranešė Tautų Lygai, kad ir Prancūzija uždėda embargo ant Italija įgabėamos amunicijos, o atima embargo nuo Etiopijos, kuris dar buvo laikomas iki šioliai.

LONDONAS. — Iš angļų Somalijos (Afrikoje) pranešama, kad jau ten angļų kupranugarių vartine puolė italai ir juos smarkiai apšaudė.

NEW YORK, spalio 17. — Ką tik dabar iš Europos sugrįžo Failynas (Filene), vienas iš žymesnių Bostono pirkėjų. Jis aplankė Europą ir Maskvą Sugrįžęs atgal pasakė, kad visur Europoje paraku kvepia. Iš Sovietų Rusijos išsivežė gerų įspudžių. Sako, kad laike 25 metų Sovietų Rusija bus pavydingiausia pasauly tauta.

GENOA, Italijoje. — Guglielmo Marconi, žymus italų išradėjas, ką-tik sugrįžęs iš Brazilijos, dabar vyksta į Eritriją Afrikon kaipo laisvanoris, kad ten pagelbēt Mussolini planus įvykdyt.

LONDONAS. — 500 italų kariškų orlaivių veikia Afrikoje. 5 italų submarinai nardosi Raudonose jurose. Sakoma, kad italai su savo bubnešiais jau išžudė apie 500,000 Etiopijos galvijų.

BERLYNAS. — Vokietija prbudavoja iki 26,000 tonazo submarinų, įvairaus dydžio, pradedant nuo 250 tonų. Sakoma, kad vokiečiai stengiasi užvaldyt Pabaltijos jurą.

padaugėjo 6 vaikinas, bet sumažėjo 7 merginoms.

High Schools padaugėjo 106, tad dabar užlaiko 1134, kuriose mokinasi 186.948 mokiniai, (padaugėjo 4.240.) Pradinių mokyklų katalikai padaugino 13, kas sudaro viso 7.422, su 2.209.673 vaikais (sumažėjo 14.880) Našlaitnamių užaiko 243 su 43.769 našlaičių. Ligonų 669 ir seneliams namų 155 (8 padaugėjo.)

Neatsižvelgiant į tai, kad Suv. Valstijos yra laisva šalis ir valdžia jokio užlaikymo sektoms neduoda, tačiau katalikai išsilaiko ir be valdžios paramos.

Reikalingas Mokinys,

kuris norētų išsimokyt spaudos darbo amato. Pageidaujama, kad jau turētų šiek tiek prityrimo. Kreipkitės Amerikos Lietuvia adresu— 14 Vernon St., Worcester, Mass.

REVOLIUCIJA AUSTRIJOJE; KARIŠKAS GRIAUSMAS DREBINA EUROPA

Vienna, Austrijoje. — Ateina gandas, kad Austrijoje kilo revoliucija ir kad Heimwehro organizuojama iš 30,000 kariuomenē rįžtasi paimt sostinę Vienną. Kancleris Kurt Šušnig dėda pastangų sutriuškinti Heimwehro. Heimwehra vadovauja Prinsas Ernst Rudiger von Starhemberg, nacių priešas, dirba Mussolinio naudai už pinigų.

Kabinetui rezignavus, pasidare tikra suirutė ir dabar nežinia

kurion pusēn Austrijos politika pasuks. Iki šioliai Austrija buvo Prancūzijos prieziuroje, kad hitlerininkai jos nepasigriebtų. Tačiau prancūzams paskelbus italams blokadą, pasirodo, kad Mussolinio šalininkai su Heimwehru nori Austriją užvaldyt, kad padarius ją savo baze dėl kariškos medegos įvežimo. Kurion pusēn Austrijos bus nukreipta, pakol kas sunku pasakyt, tačiau jau revoliucija prasidėjo.

Klaipėdos Gubernatorius Atsistatydino

Klaipėda, spalio 14. — Iš čia oficialiai paskelbta Klaipėdos krašto seimelio rinkimų datiniai, kad vokiečiai laimėjo 1,592,604 arba 81.17 nuosimtį, gi lietuviai tegavo tik 389,457 balsus. Iš tokio balsavimo datiniai lietuviai teturēs penkis iš 29 vietas Klaipėdos seimelyje.

Lietuvos spauda už Klaipėdos krašto nepasekmingus balsavimus kaltina vokiečius, kurie gazdino krašto gyventojus krašto pagrobimu ir pyē nesuskaitomas sumas pinigų dėl savo prapagandos varymo laike Klaipėdos seimelio rinkimų. Po rinkimų, Klaipėdos Krašto gubernatorių, Vladas Kurkauskas, dē čia paskelebos priezasties atsistatydino. Ir taip nepaduoda žinių apie naujo gubernatoriaus paskyrimą.

EXTRA - EXTRA

Spalvuoti krutamai paveikslai iš Lietuvos su dainomis ir muzika, kuriuos rengia žymus lietuvių filmininkas Juozas Janušauskas, prigelbstint Amerikos Lietuviai. Juozas Janušauskas ką-tik sugrįžo iš Pasaulinio Lietuvių Kongreso ir parsivežė naujai nufilmuotų iš Lietuvos paveikslų.

Paveikslų perstatymas įvyksta sekmdieny, 10-tą lapkričio, 1935 m., kaip 3:30 po pietų, Lietuvių Ukėsu Kliubo salėje, 12 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

Apart galybės visokių paveikslų pamatysit ir Pirmą Viso Pasaulio Lietuvių Kongresą su įvairiais programais ir šventėmis. "Kur Banguoja Nemunėlis" daina su vaizdais. Didelė Lietuvos Kariuomenės šventė Manevrai ir pratimai su lėktuvais ir tankais. Amerikos Lietuviai Sportininkai Lietuvoj. Lietuvos Tautos šventė, šv. Onos Atlaidai Alvite. Didelis Kaimo Gaisras. Gražūs Lietuvos Miestai.

Svarbu ir įdomu pamatyti Pademark-Liniją ties Varėnų, ir visą Dzukiją, Kalvariją, Lazdijus, Alytų, Merkinę, Varėnų ir kitas vietas. Lietuvos Kariuomenės Aviacijos šventė, Didelis Gaiaras Kaune, dega "Lopšelis" vaikučių prieglauda. Lietuvos Vasarviete "Kulautuva". Kauno Miesto Judėjimas. Kauno Miesto Ugniagesių Komanda ir Kauno Miesto Botanikos Daržas, Zapyškis ir Bažnyčia, Lietuvos Pilės ir Pilekaliniai, Lietuvos Laikraščiai, Lietuvos Ukininkų namų darbai — audimai ir daug kitų gražių ir įdomių spalvuotų paveikslų. Nepraleiskit šią progą, pmatykit pirmu kartu tokius gražius spalvuotus garsinius ir krutamus paveikslus.

Rengėjai

GERB. V. M. ČEKANAUSKAS SUGRĮŽO IŠ LIETUVOS

Žymus Amerikos lietuvių žurnalistas ir "Amerikos Lietuvio" bendradarbis V. M. Čekanauskas ką-tik sugrįžo iš Lietuvos. Jis kaipo "Amerikos Lietuvio" pasiuntinys, dalyvavo Pasauliniame Lietuvių Kongrese, kuris įvyko Kaune, rugpiučio mėnesy.

Apart Pasaulinio Lietuvių Kongreso, gerb. Čekanauskas aplankė aštuonias kitas valstybes, jų tarpe ir Lietuvos sostinę Vilnių. Jo kelionės įspudžiai tilps "Amerikos Lietuvy" pradėdant su šiuo numeriu po antgalviu "Po Dvidešimt Dviejų Metų mano įspudžiai iš Europos Kraštų ir Tėvynės Lietuvos". (Tėmykit ant šio laikraščio 5-to puslapio).

IMPERFECT IN ORIGINAL

HARTFORD, CONN.

Gražiai Paminėta Vilniaus Gedulos Diena, Suvaidinta Drama "Lietuviai Pabuskite"

Vietos lietuviai gražiai paminėjo Vilniaus Gedulos dieną. Programas buvo įvairūs, dainavo Šv. Trejybės parapijos choras po vadovyste p. V. Burdulio, solistai, p-lė Ona Katkauskaitė, p. Sintautas, gražiai deklamavo Mikutis ir Jonukas Kripukai ir p-lė Savickaitė, pasakė kalbas klebonas kun. J. Ambotas ir VVS. skyriaus pirm. V. M. Čekanauskas, pastarieji abu vos tik sugižo iš Lietuvos kur jie dalyvavo Viso Pasaulio Lietuvių Kongrese.

Muzikos ir dainų programa buvo graži, kalbėtojai suteikė žinių iš Lietuvos; klebonas kun. Ambotas padarė pranešimą iš V. P. L. Kongreso ir patiekė žinių iš Lietuvos, jo kalba buvo įdomi, jis pranešė, kad Lietuvoje kaip ir kituose kraštuose ekonominė krizė labai jaučiama, ypatingai ūkininkai labai daug nukentėjo, nes ūkio produktai pigūs. Bendrai iš gerb. kun. Amboto kalbos teko patirti, kad Lietuva gerai susitvarkius ir, kad jos ekonominė būklė neblogesnė už kitų kraštų, Lietuvoje mažiau skurdo ir bėdų negu kituose didesniuose kraštuose.

Taipgi, iš V.P.L. Kongreso veiklos, kalbėtojas suteikė žinių pareiškdamas, kad nors Kongresas nebuvo pilnai pasekmingas, kad buvo jame netikslumų ir blogų aplinkybių, visgi buvo nemažai nuveikta, įkurta Viso Pasaulio Lietuvių Sąjunga ir keletas labai svarbių nutarimų padaryta del labo mūsų tautos ir Lietuvos valstybės. Žodžiu, klebono Amboto kalba buvo žingeidi.

Antras kalbėtojas p. V. M. Čekanauskas davė pranešimą iš Vilniaus krašto lietuvių gyvenimo. Čekanauskas apšvietė 6 Europos valstybes ir jų tarpe Lenkiją ir Lietuvą, jis savo trumpoje kalboje suteikė žinių iš pavergtos Vilniaus krašto ir Vilniaus miesto. Kalbėtojas aiškino, kad Vilnius nyksta, skursta Vilniaus miesto ir krašto gyventojai, bet tas Vilniečių skurdas, nykimas Vilniaus miesto pramonės, blogėjanti ekonominė būklė pavergtų Vilniaus krašto gyventojų turi didelės reikšmės Lietuvai ir Lenkijai politiniu atžvilgiu. Vargas Vilniečių verste verčia juos galvoti apie Lietuvą, artėti prie Lietuvos ir tointis nuo Lenkijos. Šie faktai sudaro nerimą lenkų visuomenę ir valdžią.

Iš Varšavos važiuodamas į Vilnių — aiškino p. Čekanauskas — patekau į lenkų oendrakeleivių draugiją, susipažinau su dvejais lenkų karininkais, su dvejais civiliais, vienas iš jų buvo Vilnietis Michal Tamulevicz (Mikas Tamplevičius), žymus lenkų valdininkas, buvęs Lenkijos pasiuntinis Londone kaip komercinis agentas, gerai anglų kalbą vartojantis, tatau jis buvo perkalbėtojas tarp manęs ir kitų lenkų bendrakeleivių, kurie atjautė mane, nes manė, kad aš esu tikras amerikietis.

Aš važiauvau "incognito", mano pavardė pasporte buvo ne Čekanauskas, tatau lenkai laikydami mane tyru amerikonu, jiems palankiu, buvo atvirais ir labai gerais man, vaišino mane jie ne tik papirosais, bet ir šampanu, kuomet jie patyrė mano tikslą apsilankymo Lenkijoje, kuomet jie sužinojo, kad aš labai gerai pažįstu jų kraštą, lenkų praeitį — istoriją, etc. Tas mano susidraugavimas su lenkais davė man progą patekti į lenkų draugiją Vilniuje, kur galėjau patirti lenkų nuomonę Lietuvos atžvilgiu.

Vilnius Bus Gražintas Lietuvai, Lenkai Nesibuvina Vilniuje

Vilniuj išsikalbėjau su lenkais, jie man prisipažino, kad Vilnius buvo per šimtus metų Lietuvos sostinė ir, kad dabar lietuviai Vilnių savo sostine laiko; lenkai to fakto neneigia, tačiau jie aiškino man širdingai, kad Vilnius Lietuvai nereikalingas, nes Lietuva turi naują, kur kas gražesnę sostinę Kauną, bet jie skundėsi man, kad lietuviai tebepritenduoja prie Vilniaus ir del savo pritenzių atsisako taikytis su lenkais, o tuom kartu esant uždarytai sienai, Vilnius ekonomiškai skursta ir badauja, nyksta jo pramonė, nyksta miestas ir jo gyventojai nerimsta, del mūsų su lietuviais ginčų del Vilniaus, del blogos ekonominės padėties nerimsta Vilniaus ir jo apilinkės gyventojai, tai jų neramumas sudaro ir mums neramumo, mes tokių sąlygų verčiame užlaikyti daug savo kariuomenės ir policijos Vilniaus krašte, mes turim pašelpomis išlaikyti Vilniaus miesto pramonės ir industrijos žmones, o tas sudaro Lenkijai didelę bereikalingą našta. Šitai aiškino man len-

kai — sakė p. Čekanauskas. Užklausus lenkų kodel jie neatsisako nuo Vilniaus krašto, kodel negrazinamas Vilnius Lietuvai? Lenkai atsakydami į šį p. Čekanauskos klausimą, nurodė, kad tas kraštas dabar jau daugumoje lenkų apgyventas, tai viena; antra, kad užimant Vilnių buvo padaryta klaidų, kurias dabar atitaisyti sunku, del to Lenkija negali gražinti Vilnių Lietuvai, tačiau taika reikalauja, galvojam mes, norim surasti budus susitaikyti be žalos Lenkijai, be pasizeminimo viena ir kita šaliai. Bet kadangi labai daug įvykių netaktų ir klaidų Vilniaus atžvilgiu, tatau nei lengva jas išlygti. Kol maršalas Pilsudskis buvo gyvas, jis daug galvojo apie lietuvių-lenkų susitaikymą, bet dabar jam mirus, šis klausimas tapo neaktualum mūsų valdžios sferose.

Tokias žinias p. Čekanauskas patiekė iš savo pasikalbėjimų su lenkais, gi apie lietuvių būklę jis daug nelinksmų žinių patiekė. Vilniaus krašto lietuvių padėtis labai bloga, jie skursta ekonomiškai, kenčia lenkų persekiojimą politiškai, kalinimai, ištrėmimai, tai nuolatiniai lietuvių įvykiai, — sako p. Čekanauskas. Uždarytos mokyklos, lietuvių vaikai sugrūsti į valstybines lenkų mokyklas, bandoma nutautinti lietuvių jaunimą per mokyklą ir bažnyčią. Bet anot p. Čekanauskos pareiškimo, lietuviai kovoja už savo teises, už savo tautybę ir kalbą, pasiryžimas didelis pavergtų lietuvių, tik gaila, kad jų ekonominė būklė skandalinga, nėra galimybių veikimui, stinga jiems pinigų. Apie Lietuvą p. Čekanauskas nekalbėjo, pasakė tik tiek, kad jo išpuodžiai Lietuvai labai geri, pažadėjo tuojau padaryti platesnį pranešimą iš Lietuvos ir parašyti nuosekliai "Amerikos Lietuvy" savo patyrimus pavergtai ir nepriklausomaj Lietuvos.

Suvaidinta Drama su Prologu

Vietos VVS skyriaus pastangomis atžymėti Vilniaus gedulos dieną ir parodyti Vilniečių lietuvių gyvenimą, buvo tuo tikslu suvaidinta iš Vilniečių gyvenimo drama "Lietuviai Pabuskite". Tai gražus 3 aktų veikalas, realiai atvaizduoja pavergtų lietuvių gyvenimą. Garbe autoriui p. Petruui Gruodžiui už parašymą tokio veikalo.

Vaidinime dalyvavo šie asmenys: Tėvo — kaimiečio rolėj vaidino p. Jurgis Zablaitis; jo žmonos — Motinos rolėj, p. Ona Sintautienė; jų dukrelės Birutės rolėj, p-lė Onutė Sakadolskaitė; jų sunaus Antano kovojančio su lenkais rolėj vaidino p. Edvardas Rakauskas; Jono, ūkininko tarnautojo rolėj vaidino p. Juozas Pagirskas; Vakmistro lenkų rolėj, p. Edvardas Mančiūnas. Visi lošėjai savo pareigas atliko gerai. Gražų išpuodį darė Birutė — p-

Arėjas Vitkauskas

R U D U O

Ak, obuolėliai! Jie valgomi tirpo, kai raškėmė šiandie mes juos...
O neseniai, rodos, braškės dar sirpo, paskui ir avietės krumeliuos augtuos...
Ką tik užaugusios skanišios bulvutės, ponai agurkai kaip geras akmuo, kulia mašinos aplinkui duonutės...
Turtingas, laimingas ruduo!
Ką tik dar, rodos, ir žemuogių buvę, (Ak, kaip su pienu skanu!), daug suieškotų kremblelių pražuvo...
Dingsta viskas pamažu!...

Vilčatavos m-la

So. Worcester, Mass.

Širdingos padėkos žodis priklauso sekantiems asmenims už jų neapgalvestas aukas delei Aušros Vartų Parapijos 10 metų sukaktuvių vakarienės, kuri įvyko 9-tą dieną spalio.

Pirmiausiai padėka ūkininkams, kurie prisidėjo pauščiais — daržovėmis: Kazimieras Jonaitis, Jakštys, Lileikai, Urbonai, Rugeniai, Stelmokas Benediktas, Stelmokas Antanas, Ulydai, Valatkai, Mačiulienė, Lukošiai, Čižauskai, Leikai, Tamkus M., Mekelkai, Donaičiai, Tamkus J., Stelmokas Juozas, Jurevičiai, Užpalys Aleks., Valogaitis Juozas, Duonaičiai. Viso Hardwicko, Barre, So. Barre apylinkės.

Pečiuliai, Simonai, Kaz. Zablaiškas — Spencerio; Butkai, Dibinskai, Highlandai, Masaitis C., Nedzveckas Feliksas, Degu-

lė O. Sakadolskaitė, puikiai vaidino ir jos meile degantis lenkų vakmistras — Edvardas Mančiūnas, jis buvo geras tipas lenkiško policijanto, žiaurus ir chamiškas; gi jo prikalbintas išdavystėje Jonas — p. J. Pagirskas tikrai judosiškai savo užduotį atliko, p. Zablaitis ir p. Sintautienė kaip seni kaimiečiai gražiai vaidino. Vaidintojai buvo tankiai padidimi publikos aplovismentais. Garbė mūsų scenos mėgėjams už tokių jų pasišventimą mūsų menui ir kartu Vilniaus Vadavimo tikslams.

Taipgi, garbė ir rezisieriui p. Burduliui, kuris prisidėjo ir visiems kitiems, kurie dalyvavo surengime šio programo ir jame dalyvavo, ypatingai p. A. Strazdui, kurie daug rupesties ir darbo pridėjo eidamas Vice-Pirm. pareigas VVS. skyriuje. Šis paminėjimas Vilniaus gedulos dienos ilgai bus neužmirštamas vietos lietuvių.

Be galo malonu, kad mūsų jaunimas — jauni lietuviai ir lietuvaitės Amerikoje užaugę, bet pamėgo lietuvišką sceną ir gražiai demonstruoja savo talentus, šiuom atžvilgiu reikia pasidžiaugti p-lės O. Sakadolskaitės, E. Mančiūno, J. Pagirskio ir E. Rakausko mūsų scenoje pasirodymais.

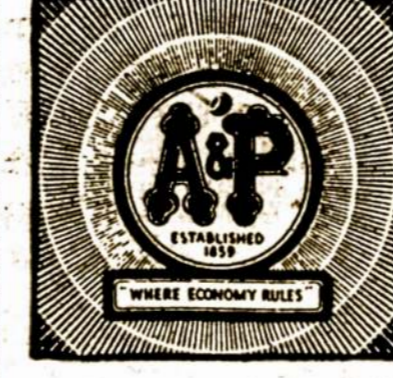
Klebonas širdingai dėkingas už tokias gražias pasekmes.

"A. L." Reporteris

Publikos susirinko pilna salė. Prie garbės svečių stalo matėsi: miesto atstovas Harold Donahue; iš Lietuvos atvykęs svečias kan. F. Kemėšis, kuris pasakė prakalbą, labai įdomią apie šios dienos padėtį Lietuvoje; kun. S. Struckus iš kasyklų, pirmą kartą matėsi šioj apylinkėj; kun. J. Kripas, iš Waterbury, Conn.; kun. Jonas švagždis, L. D.S. Centro Pirm., atstovai Lietuvių Kolegijos, Thompson, Conn.; kun. P. Juraitis, Athol, Mass.; kun. dr. Bruožis; adv. A. Milleris; kun. K. Urbonavičius, Kunigų Vienybės Centro Pirm., kuris taipgi buvo vakaro kalbėtojai; advokatai Tamulionis su žmona; Baublys ir žmona; Dr. Karpavičius su žmona ir Pr. Vaisnorienė. Kun. K. A. Vasys buvo vakaro iškilmų vedėjas.

Muzikalę dalį programo išpildė Prano Navicko orkestra ir Aušros Vartų Parap. choras po vadovybe muz. Justo Balsio. Pirmą kartą buvo matyti ir girdėti visą publiką dainuojant senovės populiariškesnes dainėles. Tat galime sakyti, kad ir koncertinė dalį pati publika išpildė! (Community singing).

Klebonas širdingai dėkingas už tokias gražias pasekmes.

Nepaprasti Nupiginimai

Laike Sukaktuvių Šavaitės

A. & P. FOOD STORES

Pirkite čia, kur vertės yra aukštos ir kainos yra žemos

The Great Atlantic & Pacific Tea Co.

Pažink Savo Krašto Grožį - Atsilankyk

SVEDŲ AMERIKOS LINIJA

NEW YORK — KLAIPEDA

Per Gothenburgą, Švedija

Laivakortų kainos Trečiaja klase

Ten \$ 97.50

Ten ir atgal \$167.00

J. A. V. mokesčiai atskirai

Laiyv išplaukimai iš New Yorko:

KUNGSBOLM Spalio 23

GRIPSHOLM Spalio 30

DROTTNINGHOLM Lapkr. 16

GRIPSHOLM Gruodžio 7

Tarp Švedijos ir Klaipėdos plaukioja 1934 m. statytas moderniškas laivas "MARIEHOLM". Platesnes informacijas teikia ir parduoda laivakortes visi mūsų autorizuoti agentai, taipgi visi mūsų skyriai.

SWEDISH AMERICAN LINE

21 State St., New York, N. Y.

10 State St., Boston, Mass.

East Greenwich Dairy Company

Aukščiausios Rušies

Pienas, Gretena ir Ledai

(Sušaldyta Gretena)

East Greenwich, R. I.

Landy Ice Cream Co.

Jei Norite Geresnės Šaldytos Smetonos

Kreipkitės pas

LANDY

318 LAFAYETTE STREET

Tel. Blackstone 4020

PAWTUCKET, R. I.

Stuart M. Aldrich, Savininkas

Noah D. Knight, Vedėjas

The Aldrich Farm

"Golden Guernsey" "A"

Rušies Pienas

Yra malonumas patarnauti mūsų skaitlingiems patenkintiems remėjams

Tel. East Prov. 2432

SO. REHOBOTH, MASS.

AUŠROS VARTŲ STUDENTAI

Per vajuos savaitę tapo prarašyta 44 nauji nariai į Studentų organizaciją. Kiekvienas narys gauna savo mėnesinį žurnalą "Studentų Žodį". Tikslas šios organizacijos yra palaikyti lietuvių bei tikyba naujoj kartoj, užmegsti geresnius socialinius ryšius visų lietuvių moksleivių tarpe.

Laikė susirinkimo antradienio vakare, nutarta turėti Halloween Party vietinėj salėj, 8-tą val. vakare, 25-tą spalio, Rengimo komisiją sudaro: Petras Aikšnoras, pirm.; jo pagalbininkai: Pranė Banionytė, Rita Lukšytė, Ona Tauparytė, Tamas Stoškus, Algirdas Vaitkevičius, Elzbieta Totilutė. Rep.

T. J. COONEY CO

PARINKTI ir IMPORTUOTI Vynas — Degtinė — Alus

Pristatymas ir Patarnavimas už Dyką

Neskaitome už Alaus Dėzes

MES KALBAME LIETUVIŠKAI

Tel. Dial 2-9960

82 Millbury St. — Worcesteryje

VALGIŲ GAMINIMO IR NAMŲ PRIZIUREJIMO KNYGA JAU SPAUSDINAMA

Tai bus jau iš eilės šešta laida šitos knygos atspausdinta. Ši syki bus papildyta kai kuriais skanumynų ir gėrymų receptais. Duokit užsakymus tuojau. Knyga bus gatava dėl siuntinėjimo apie vidurį šio mėnesio. Kaina \$1.00.

AMERIKOS LIETUVIŠ

14 VERNON ST. — WORCESTER, MASS.

PHILADELPHIA, PA.

Spalio 13 d., Lietuvių Muzikos svetainė, Philadelphia Lietuvos iškilmingai paminėjo 15 metų Vilniaus gedulos dieną. Nors parengimų tą dieną buta net keturi, nors oras buvo labai gražus ir kiekvienam norėjosi pakviepti jo tyrumu, tačiau geros valios ir norų lietuviai skaitlingai susirinko, pripildydami didžiulę muzikos svetainę.

Sventę puošė J. Sutkaičio orkestras, kuris muzikaliai atliko lak. F. Vaitkaus kelionę iš pat New Yorko iki Kauno. Vedamasias kalbas Vilniaus vadavimo reikalu pasakė inžinierius p. A. B. Gabrėnas iš Trenton, N. J.; lietuvių pasaulinio kongreso ir Klaipėdos padėtimi kalbėjo "Tėvynės" red. p. S. E. Vitaitis iš New Yorko. "Dainos" choras puikiai sudainavo keletą dainų po vadovyste p. Kastantino. Solo sudainavo p-lė B. Janoniūtė, akompanuojant jai ant piano p-lė Karnavičiūtė. Ypač Kaz. Romanuskas ant armonikos solo puikiai pasirodė. Priimta rezoliucijos Vilniaus, Gardino, Suvalkų ir Klaipėdos reikalais, kurios pasiūsta Suv. Valstijų val-bės sekretoriui, Ambasadoriams Francijos, Anglijos, Italijos ir Sovietų Rusijos; taipogi Lietuvos Pasiuntinybei Washington ir Lietuvos Resp. Agenturai "Elta", ir lietuvių spaudai.

Skaitytą ir priimta pagerbimas Atlanto nugalėtojui, leit. F. Vaitkui, su didžiausiu entuziazmu ir šukiais "Valio", sekančio turinio: "Pagerbkime F. Vaitkų! Džiaugkimes Felikso Vaitkaus didžiuoju žygiu, nugalėjusį audringą Atlantiką, kuris pakėlė lietuvių vardą visame pasaulyje. Labai yra linksma ir malonu, kad leit. F. Vaitkus laimingai perskrido klatingą Atlantiką; kad nereikėjo mūsų vargintai tautai didvyrio kuną laidoti. Neapsakomai linksma ir smagu, kad po šio Antrojo Skridimo, Lietuvos sunys ir dukteris nestovėjo su ašarotomis akimis ir skausmingoms širdims prie didvyrio karsto ir naujai supulto kapo.

Dabar visų lietuvių yra butina pareiga leit. F. Vaitkų tinkamai pagerbti ir jo nuveiktą didingą ir sunkų darbą pilnai įvertinti. Tad visi lietuviai pasveikinkim lak. F. Vaitkų nors savo nuoširdžiais dėkingumo ir pagarbos žodžiais. Padėkime lakunui sutaisyti "Lituaniką II" ir linkėkime jam buti drąsiu ir išvermingu, kad dabar jau iš Lietuvos pas mus Amerikon laiminguai atskristų. Tegul mūsų jaunoji kartą išikviepia leit. F. Vaitkaus drąsą ir narsumu buti naudingais "TAU JAUNOJI LIETUVA!"

Rengėjai šių iškilmų nuoširdžiai dėkuoja visiems dalyviams, kurie taip puošniai ir iškilmingai išpildė programą, taipgi ir publikai, kuri taip skaitlingai atsilankė.

Lietuvių Muzikos S-nė, DLK Gedimino Klubas, ir V. V. S. Skyrius.

nuveiktą didingą ir sunkų darbą pilnai įvertinti. Tad visi lietuviai pasveikinkim lak. F. Vaitkų nors savo nuoširdžiais dėkingumo ir pagarbos žodžiais. Padėkime lakunui sutaisyti "Lituaniką II" ir linkėkime jam buti drąsiu ir išvermingu, kad dabar jau iš Lietuvos pas mus Amerikon laiminguai atskristų. Tegul mūsų jaunoji kartą išikviepia leit. F. Vaitkaus drąsą ir narsumu buti naudingais "TAU JAUNOJI LIETUVA!"

Rengėjai šių iškilmų nuoširdžiai dėkuoja visiems dalyviams, kurie taip puošniai ir iškilmingai išpildė programą, taipgi ir publikai, kuri taip skaitlingai atsilankė.

Lietuvių Muzikos S-nė, DLK Gedimino Klubas, ir V. V. S. Skyrius.

MASS-MEETING of LITHUANIANS

Lithuanian Music Hall, Inc., Allegheny Ave. & Tilton St., Philadelphia, Pa., October 13, 1935.

SUBJECT: Occupation of Vilnius, Gardinas (Grodno) and Suvalkai.

WHEREAS, Vilnius was founded by the Lithuanian Grand Duke Gediminas in 1323 and ever since it always was the capital of Lithuania;

WHEREAS, Russia being the last nation to exercise dominion over Lithuania, recognized Lithuania an independent state in 1920 including therein provinces of Gardinas (Grodno) and Suvalkai;

WHEREAS, Poland without justification or excuse annexed by force of arms the said province, violating then the agreement signed with Lithuania at Suvalkai on October 7, 1920;

WHEREAS, Lithuania's right to Vilnius, Gardinas (Grodno) and Suvalkai is superior to that of Poland because historically the said provinces always have been Lithuanian;

WHEREAS, the League of Nations has recognized the right of Lithuania to possession of said provinces;

NOW, we Lithuanians of Philadelphia, Pennsylvania.

UŽSIENIO LIETUVIAI IR LIETUVOS ASPIRACIJOS

Paskaitą I-jam Pasaulio Lietuvių Kongresui, įvykusiam 1935 m. rugpiučio mėn. 11-17 d.d. Kaune, Valstybės Teatre. (Pabaiga)

Taigi, pirmoje eilėje mūsų tautos židyns — Lietuva turi būti tas prožektorius, kuris nušviestų savo pavyzdžiu visus lietuvių tautos sunus ir dukteris; turi būti tas veidrodis, kuriame kiekvienas užsienio lietuvis matytų save, kuo jis dar panašus ir kuo jau skiriasi nuo savo tautos kamieno. Tiesa, tai sunkesnis kelias tautinei ekspansijai už tankų, orlaivių ekspansiją, bet jis mūsų tautai vienintelis. Nebe pirmą kartą šiandien ir kalbama apie tą tautinę kultūrą, bet kalbėti, tai dar nereiškia daryti; ogi palaidai veikti, vieniems statant, kitiems griaunant, nesujungus visų tautos jėgų į tą darbą, be plano, be sistemos, tai taip pat darbas be tikrų garantijų. Be to, kol mūsų net laisvosios tautos ne visi sunys dar pilnai susipratę, be tautinės savivarbos, tol sunku kalbėti apie sistematingą tautinės kultūros ir savų tradicijų ugdymą. Čia ir yra anos anksčiau minėtos kliutys, kurias turime neatidėiokiant nugalėti. Antai, Kaune ir jau net provincijos didesniuose miestuose plinta "kainiškas" akcentas, kuris gana nelietuviškai skamba; tai esą kauniškumo, atseit poniškumo žymė. Arba, argi lietuviški vaikučių vardeliai: Janulka, Lalka, Danečka?.. Tegu negirdi šito bent mūsų uždemarklinio lietuvių, kuriems ne nuo šiandien peršamas "charakter obyvatelski". Tai neugdo mūsų kalbos ir tautinės kultūros. Tos ir panašios, vadinamos, smulkmenos kaip tik parodo stoką net tautinio susipratimo, ypač stoką tautinės savivarbos, be kurios sunku prigydyti bent kokią žodžių ar darbų sėjamą tautinę kultūrą. O iš kur gi, ar vėl iš šiaudinės pastogės sulauksime tos tautinės kultūros?..

Tik susipratusioje su tautine savivarba tautoje gali kurtis ir prigyti tautinė kultūra, o tautiškai kulturingą tautą lydi ir savos pastovios tradicijos, tartum tautinė civilizacija arba nacionalizacija, kuri jau pati gyvena tautoje ir persiduoda į tolimiausias jos diasporas, išblaškytas po visą pasaulį.

Susipratusi tauta, anot Vyduo, sau tauta — sau žmonės, pakyla tautine kultūra tik tuomet, kai jos vadų tas darbas varomas sistemingai ir vieningai. Lietuvių tauta turi dar daug, labai daug šaltinių tai tautinei gyvybei semti. Jei mūsų tautos broliai, latviai, daug ilgiau už mus vergavę, suspėja parinkti savo tautinių žymių — tautinės kultūros pradų įvairiose srityse net iš folkloro (ekonomiką, teisę) bei įvairių svetimų archyvų, tai kodėl mes negalime tų pradų surasti iš savo gražios istorijos. O kur mūsų liaudies dainos, kurių muzikalumu taip nebe pagrindo didžiuojames?! Laikas daugiau pasirūpinti lietuviškoms melodijoms moderniškai sukomponuotos muzikos, lietuviškų šokių; įgroti tai plokštelėse, kuo galėtų ir Lietuva ir užsienio lietuvių pasireikšti bei pasinaudoti. Lietuviška filma su lietuviškais papročiais, su kaimiečių ir inteligentų pavyzdžiu lietuviško gyvenimo papročiais, užsienio lietuviams tikras prožektorius butų.

Laimingi esame lietuviškos krypties tapyboje, tik mokėkime ir pasirūpinkime ją vertinti ir populiarizuoti. Čia mes pralengiame visą Pabaltijį ir net konkuruojame, tautiniu atžvilgiu, su Vakarų Europa. (Čiurlionis)

Mūsų teatras taip pat jau išgyvena "samanotos bakužės" epochą, bet dar toli gražu, kad pakankamai turėtume ką sava, kulturinga, džiaugsminga parodyti pasauliui ir pasiulyti užsienio lietuviams. Apgalvėtina, kad ta naujoji dramaturgija (nebe išimčių) reikiams daugiau per modernišką ištvirkimo pavyzdžius; ne-gu per dabartinio ir busimo lietuviško gyvenimo tokius pavyzdžius, kurie nuteiktų kurybiškai, entuzia-tingai. Antraip, esą negyvenimiška... Ir čia reiktų turėti tinkamą aspiraciją.

Ne mažiau stoka moderniškai lietuviškų dainų (ne dainuškų), lietuviškų melodijų. Pasigailėkime tų nuvalkiotų "samanotų bakužių", (verstinių), "vargų vargelių", kurie tik istorijai nuvaizduoti tetinka. Netinkim pasaulio, o ypač užsienio lietuvių, kad Lietuva vis dar baudžiavą tebeina, o namų stogai samanomis želia. Net bažnytinės lietuviškos melodijos giesmės, — kaip seniau ir vietomis net dabar lietuviška maldaknygė, — ypatingos vertės turėtų tautiškumui ugdyti. Antai, senelis, senelė, iš Lietuvos seniai išvykęs, apsisverkia A. Strazdelio "Pulkim ant kelių" iš-girdęs. Ir man pačiam, važinėjant po Vilniaus ir Seinų lenkų pavergtus lietuviškus kraštus, viename bažnytkaimyje išspaudė ašaras lietuviškos melodijos giesmė, gražiai lietuviško choro giedama, trispalvėms bažnytinėms vėliavoms, juostoms apkabinė-toms, plevėsuojant. Daugiau mums poetų Strazdelių, Baranauskų, Maironių ir kompozitorių Bražių lietuviškumui katalikų bažny-

U.S.A., assembled in a mass-meeting to commemorate and mourn the loss of said provinces to Poland — PROTEST to the League of Nations against Poland's occupation of Vilnius, Gardinas (Grodno) and Suvalkai;

THEREFORE BE IT RESOLVED, That the League of Nations be requested to immediately exert all its proper influence and power upon Poland to cause the restoration to Lithuania the aforesaid occupied provinces;

AND FURTHER RESOLVED To express our deep appreciation for warning the Government of Germany not to interfere in the internal affairs of Klaipeda (Memel), Lithuania. Trust-

Ad. Raulinaitis. čioje ugdyti, daugiau ir sistemingo rupestingumo tuo! Atpuls reikalas svajoti kam nors ir tautinę bažnyčią steigti.

Tautinei kulturai kelti pirmiausia Lietuvoje, o vėliau ir užsienio kolonijose, turi būti sistemingai įjungta į darbą visos tautinės kultūros įstaigos ir operos: teatrai ir operos, meno akademija ir konservatorija, universitetas, akademija ir insitutai (kol nebus įsteigta speciali akademija arba institutas), paskiri arba draugijoms istorikai ir archeologai, kalbininkai ir etnografai... Net radio neturėtų tik Pupų Dėdė ir kaimo muzika tenkintis; laikas pratinti daugiau ir prie savos kuluringesnės muzikos bei dainų. Ačiu Dievui ir Lieuvos Vadovybei turime ir sistemizatorių — Kultūros Reikalų Departamentą.

Ne šioje trumpoje valandėlėje iškalbėti visas Lietuvos aspiracijas, visas tautinės kultūros kėlimo galimybes. Kai susipratusioje Lietuvoje klestės tautinė kultūra vis ugdydama ir stiprindama pastovias tautines tradicijas, tai ir į viso pasaulio lietuvių kelias taps trumpesnis. Jie matys tik lietuvišką Lietuvą ir sekdami ją jie patys taps lietuviškesni, o vien tas jau padės jiems išsiskirti iš svetimųjų

Palietus bendrąsias Lietuvos aspiracijas — jos darbų linkmę tautinės kultūros srityje, tektų patieki vieną kitą mintį, kokiomis priemonėmis ir aplinkybėmis kuo lengviau būtų galima tai visa perteikti ir įgyvendinti užsienio lietuviuose. Pirmiausia stiprinkime ir plėskime veiklą taip gražiai ir vikriai pradėta kryptimi. Toliau tektų siekti to, kad viena tautinė kultūra ir tautinis charakteris pasiektų užsieniečius ir vienu keliu, o ne sunkeliais su asmeniškomis ir partijinėms tendencijoms, kas užsienio-lietuviams ypač nesveika. aVdinasi, eiti prie to, kad visas užsienio lietuvių tautinis gyvenimas centralizuotųsi savo tautos židinyje, o tam geriausia, kad visų lietuvių kolonijų draugijos būtų centralizuotos, arba net sujungtos į vieną, su įvairaus pobūdžio bei specialybių ar profesijų sekcijomis, sąjungą, kurios centras būtų Kaune, a-teityje Vilniuje.

Tik visas šitas organizacinis ir tolimesnis darbas neturi būti valdininkiškas, šabloniškas. Saugok Dieve mus nuo slaviško dar didesnio suponėjimo. Del to reiktų neatidėliojant — lygiai kaip Lietuvai tautinės kultūros (Lituanistikos) akademija — įsteigti viso pasaulio lietuvių tautinis institutas, kurio pareiga būtų pažinti ir išstudijuoti kiekvienos lietuvių kolonijos specifinius reikalavimus ir patiekti planą tautinio veikimo kiekvienoje kolonijoje atskirai. Antai, Latvijoje didelį vaidmenį vaidina Katalikų bažnyčia, laisvų profesijų inteligentija, kitose kolonijose prekyba, ekonomika, dar kitur praeitis, kalba ir pan. Tai visa turi būti žinoma Lietuvai, o ypatiesioginei viso pasaulio lietuvių sąjungai. Pradžioje tas institutas išstudijuotų svarbesnių kolonijų ir masinio kolonizavimo sąlygas, o vėliau sistemingai plėstųsi toliau. Ypatinai svarbu organizuoti pomokyklinį jaunimą, baigusį nelietuviškas mokyklas, o čia taip pat ne visose kolonijose vienokio pobūdžio gali būti tos organizacijos. Be to, neužmirština rūpintis kolonijoms vadais — inteligentais net su to instituto stažu, arba iš Lietuvos, arba, dar geriau, iš tos pat kolonijos; rūpintis lietuviškoms mokykloms ir suaugusių kursams vadovėliais, net maldaknygėms, giesmynėliais ir pan. Lėšų tam nereiktų laukti tik iš valstybės biudžeto, bet daugiau autonomiškai jų rūpintis, kaip Latvijoje. Tik kurybą gimdo kurybą. Gražią pradžią tam padarė ir Draugija Užsienio Lietuviams Remti.

Brangūs viso pasaulio tautiečiai! Prisimenant tą baisią klaidą Lietuvos tautinės kultūros istorijoje ir konstatuojant dar nesustovėjusį tautinį susipratimą užsienio lietuvių, kuriuose del to gana sunku prigydyt dar ir nepriklausomą mūsų tautos dalį, pilnai nesusistemizuotą tautinės kultūros veiklą bei ją sekančias tautines tradicijas, Lietuvos aspiracijos pirmoje eilėje turi pasireikšti savo pavyzdžiu — lietuviška dvasia, lietuviškais papročiais, net lietuvišku žeimų gyvenimu sėti tautinį susipratimą užsienio broliuose, kad jie juo toliau juo labiau, su tikra tautine savivarba pajustų tą tautinį skirtumą tarp savęs ir gyvenamos valsybės tautos; antra, tempu organizuot atitinkamas įstaigas ir per jas ir atitinkama mas draugijas sistemingai plėsti ir gyvendinti tautinę kultūrą Lietuvoje, o iš jos ir užsienio lietuviuose; trečia, kurti iš tautinės kultūros išplaukiančias savas pastovas tradicijas, kurios apintų viso pasaulio lietuvius ir taptų lietuvių tautos nacionalizacija.

Ta linkme vedant lietuvių tautos kultūrinį gyvenimą, reikia ir toliau plėsti bei stiprinti Kultūros Reikalų Departamentą ir per jį sistemizuoti Lietuvos kultūrinį įstaigų tautinę veiklą teoretiškai ir praktiškai Lietuvoje, o per atitinkamas draugijas, su pagelba minėto viso pasaulio lietuvių tautinio instituto, perduoti visą, kas bus pasiekta, pasaulio lietuviams priimtina jiems būdu.

Dar nepasibaigė mūsų tautos pilno ir psichologinio išsilavinimo epocha, taigi mes turime jausti atsakomybę už jos, vadinasi už savo ateitį. Pažinkime savo ir pareikškime save!

(Užbaiga)

NAUJOS ATVIRUTĖS IŠ LIETUVOS PARSIDUODA PO 10 CENTU

- I Lietuvos Liglaikinė Sostinė — Vaizdas iš Aleksoto [Kaunas Vaizdas iš Finansų Ministerijos Nemunas Prie Tunelio Prezidento Rumai Lietuvos Banko Vidus Devintinių Procesija Bazilikos Bažnyčios Vidus Karo Muzėjus Išlauko Panemunių Miškas I Žaliąjį Kalną Gelžkelio Stotis Vytauto Didžiojo Bažnyčios Alkarmelietų Bažnyčia [torius Mickevičiaus Namukas Karo Muzėjaus Vidus Iš Orlaivio Bendras Vaizdas Vytauto Tiltas Karo Muzėjus Kavalerijos Paradas Taipgi Pasveikinimai Varduvių Dienoje; linkėjimai Gimimo Dienoje; pasveikinimai Velykoms ir Kalėdoms; mažesnės įvairios atvirutės po 5 centus.
- II ĮVAIRUS VAIZDAI Lietuvos Aeroplanai Skalbėjos Salantai Pirmoji Vaga Vytauto Prisiega Palanga — Upė Ronža Ukio Darbai Aivių Ganykla Rugiapiūtės Baigtuvės Palanga Iš Juros Žaslės I Lauką Kulimas Javų Aukštaičiuose Lietuvio Ukininkų Tipas Ir Mes Rugių Kertam Vežimas Važiuoja Klaipėda Krauna Šieną I Vežimą Rugiapiūtės Baigtuvės

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

NAUDOKIS ŠIAJA PROGA Prisiusk mums \$2.00 O gausi 400 puslapių knygą 20 AMŽIAUS KARAS Audimo apdaruose, vertės \$1.00 Ir prie tos dar \$4. vertės kitokių knygų ir visos skirtingos Apie Politiką, Ekonomiją, Socialogiją, Istoriją, Apie Pasaulinį karą; taipgi ton sąskaiton įeina įvairios pasakos, belitristika, poezija, juokai, sakininkas, kiromantija, mo-nai ir visokios kitokios čia nesužymėtos knygos, kurias galima įsigyt šiame knygų išpardavime. Idėk konvertan \$2.00 ir pasiusk žemiau pažymėtu adresu, o mes pasistengsim tuoju pasiust \$5.00 vertės knygų išskaitant persiuntimo lėšas. Amerikos Lietuvis 10 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

AMERIKOS LIETUVIS
 The American Lithuanian Weekly published every Saturday by
 Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. \$1.50 In Foreign Countries 2.00
 One half year 1.00 Single Copies 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas
 G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$1.50 Užsieniuose—Lietuvoje 2.00
 Pusei metų 1.00 Atskiras numeris 5 centai
 Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata
 turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post
 Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

35 Valstijos Jau Turi Senatvės Pensijos Istatymus

Siais metais jau septynios kitos valstijos užtvirtino senatvės pensijos įstatymus, tai iš viso jau 35 valstijos turi pensijos įstatymus.

Daugumoje valstijų, senatvės pensijos įstatymai buvo priimti viltimi, kad federalė valdžia užtvirtins "federalį sociališkos apsaugos įstatymą". Nekurios valstijos parupino įstatymą, kad permainas bus galima padaryti įdant sutiktų su federaliu reikalavimu. Kuomet šitas sociališkos apsaugos aktas taps šalies įstatymu, tai tikimasi, kad neužilgo kiekviena valstija unijoje aprupins pensijas seniems.

Dabartiniu laiku valstijų valstiškų įstatymų aprupinimai mainosi. Daugumoje valstijų, valstiškos senatvės pensijos įstatymai priverstinai veiks, bet Floridoje, Kentucky, Nevada ir West Virginijoje apskričiai galės nuroditi ar prisilaikyti prie įstatymo.

Net 21 valstija nustato metus nuo 65-tų, kurie metai bus nustatyti "sociališkos Apsaugos" įstatyme. Bet trylika valstijų tarpe jų Indiana, Michigan, New Jersey, New York, Pennsylvania ir Wisconsin pensijos metai yra 70; ir North Dakota yra 68. Bet šitose valstijose metai turės būti sumažinti iki 65 m. jeigu tos valstijos nori gauti valdžios paskirtų pinigų.

Valstiškų įstatymų aprupinimai irgi mainosi. Kalifornija, Kolorado ir Florida aukščiausia pensija apskirta \$35. į mėnesį; Delaware, Idaho, Iowa ir Utah nustatyta \$25.; vienas doleris į dieną yra paskyrimas Illinois, Maine, Maryland, New Jersey, West Virginia ir Wisconsin. New Yorkas ir Montana nemini aukščiausia sumą, kuomet Kentucky aukščiausia pensija yra \$250. į metus, ir Indianoje \$180. į metus ir North Dakota \$150. į metus. Po Sociališkos Apsaugos Aktu valstijos gali nustatyti savo aukščiausias pensijas, bet federalė pašalpa bus duota tik ant taip vadinamo 50/50. Bet federalės valdžios dalis niekad neviršys \$15. į mėnesį. Nuolatinė senatvės pensijos sistema, kurią aktas aprupina, eis galėn 1937 m., kuomet įėgu taksos iš vieno nuosimčio bus uždėta, bet aktualiai išmokėjimai mėnesinės pensijos po šituo planu

prasidės tik sausio 1942 m. Visos valstijos, turinčios senatvės pensijos įstatymus, apart Arkansas, reikalauja, kad žmogus būtų pilietis pirm negu gali gauti pensiją. 18 valstijų tarpe jų, Kalifornija, Connecticut, Iowa, Massachusetts, Michigan, New Jersey ir New Yorkas pilietystės laiką nepažymi. 13 valstijų, tarpe jų, Indiana, Ohio, Pennsylvania, West Virginia ir Wisconsin aplikantai turi būti Suv. Valstijų piliečiai mažiausia 15 metų; Rhode Island reikalauja 20 metų pilietystės ir Minnesota net 25 metų pilietystės.

Keturiolika valstijų reikalauja mažiausia penkių metų rezidencijos laiką tose valstijose. Michigan, New York, West Virginia, ir penkios kitos valstijos reikalauja rezidenciją iš dešimts metų, kuomet kitose valstijose rezidencijos laikas mainosi nosi nuo 15 iki 35 metų. Aštuoniolika valstijų dar reikalauja, kad aplikantai išgyventų nuo vieno iki penkiolika metų apskirtyje.

Paprastai, senatvės pensijos teikiamos tiems seniems, kurie neturi gana įėgu, arba kurie visai neturi įėgu. FLIS

Neužmiršamas Žygis

Lietuviai niekadoms neužmirš, kas atsitiko 1933 metais. Tais metais du mūsų tautos vyrai Steponas Darius ir tSasys Girėnas nepaprastu savo žygiu papuošė lietuvių tautos istoriją. Užtat mes turime gerai suprasti tų didvyrių pasiaukojimo tikslą ir to žygio reikšmę. Tai įmanoma tik iš knygos, kurioje plačiai aprašytas abiejų šių drąsuolių gyvenimas, darbai ir Atlanto pergalė.

Gabaus žurnalisto J. Palecko vedamas žurnalas LITUANIKOS žygi, o 1935 m. gegužės 1 d. rašė: "SENIAI LAUKTOJI KNYGA iš Amerikos abieju istorijoje nuolat pabrėžiamas ir laikomas labai svarbiu, nes su tuo susijęs dabartinis šios tautos gyvenimas ir ateitis. Kiek šiame pasakojime yra legendarinės fantazijos ir kiek tikrovės, to niekas negali pasakyti. Bet tai ir nesvarbu. Patys abisiniečiai tuo šventai tiki. Pagal šį pasakojimą, karalienė Saba buvusi Abisinijos valdovė, kurios sostinė buvusiu Aksuma arba Saba, kuri stovėjusi tarp Baltojo ir Mėlynojo Nilo. Išgirdusi apie judėjų karaliaus Saliamono išmintį ir galingumą, Saba nuvykusi į Jeruzalę. Iš šio susitikimo Saba pagimdžiusi sunų Menelika, kuris ir yra laikomas dabar val-

didvyrius, Atlanto nugalėtojus, Lietuvos garbei savo gyvybę paaukavusius Darius ir Girėną. Ją rašo artimas jų draugas ir skridimo organizavimo aktingas dalyvis ats. kap. P. Jurgėla. Todėl knygoj išsamus faktai apie abiejų lakunų gyvenimą ir jų žygi. Rupe stingai surinkti lietuvių ir kitų tautų spaudos atsiliepimai apie Dariaus ir Girėno skridimą, mintys apie šio skridimo reikšmę. Kiekvienas šią knygą skaitęs pripažįsta, kad retai kuri knyga taip sujudina, kaip šioji knyga apie dviejų lietuvių pasiaukojimo žygi. Knyga atspausdinta ant gražaus popieriaus ir skoningai įrišta. Tad kiekvienas, šią knygą įsigydamas, ne tik įgyja vertingą ir svarbią knygą, bet ir paremia didvyrių atminties įamžinimą".

PASAKIŠKOJI ABISINIJOS PRAEITIS

"J. Z." korespondentas rašo įdomų laišką apie Abisinijos istorinę praeitį.

Kažkoks mokytojas istorininkas, gyvenęs Abisinijos karaliaus dvare, sustatė ilgą sąrašą, kuriame surašyti visi karaliai, kurie Abisiniją valdė nuo pat žilos senovės. Aišku, nė vienas negali prisimti atsakomybės dėl tų sąrašų tikslumo ir jų istorinės vertės, bet tas sąrašas yra pakankamai įdomus, todėl vertas minėjimo. Reikalas toks, kad šis Abisinijos senųjų karalių sąrašas prasideda vienu iš trisdešimts penkių Adomo sunų. Abisinijos istorikas sakosi žinaš, kad Adomas turėjo nei mažiau, nei daugiau, kaip 35 sunus, ir tas, kuris valdė Abisiniją, vadinęsis Ori arba Aranu. Jis Abisiniją valdė ištisus 60 metų: nuo 4530 iki 4470 metų prieš Kristų. Toliau šiame sąrašė suminėti dar 312 karalių vardai, kurie vienas po kito valdė nuo Adomo minėto palikunio iki 1779 met. prieš Kristaus gimimą.

Tarp sąrašė sumintų vardų, daugelis, neabejotinai, atėję iš Egipto, bet tai nieko ypatingo nereiškia. Jeigu patikėti abisiniečių istorikui ir pripažinti, kad anais laikais jau buvo Abisinijos valstybė, vis dėlto jokiu būdu negalima jos įsivaizduoti taip, kaip įsivaizduojame dabartinę valstybę.

Pereinant iš legendų į truputį rimtesnius senuosius raštus tenka pripažinti, kad daugelis abisiniečių giminių yra turėjusios gana artimų santykių su senaisiais Egipto gyventojais. Laidui bėgant šios, taip vadinamos hamitų giminės, — pagal legendą jos kilusios iš Adomo sunaus Hamo — susimaišiusios gerokai su seitais, kurie įsiveržė iš Arabijos ir Palestinos.

Tuo pačiu laikurose hamitų giminės, ypač pietuose, susimaišiusios su kaimynystėje gyvenančiais negrais. Todėl ir ne visų abisiniečių odos spalva yra vienoda.

Įdomus yra pasakojimas apie Sabos (Sebos) karalienės lankymąsi karaliaus Saliamono rumuose, Jeruzalėje. Tai įvykę apie 1000 metų prieš Kristų. Šis faktas abisiniečių istorijoje nuolat pabrėžiamas ir laikomas labai svarbiu, nes su tuo susijęs dabartinis šios tautos gyvenimas ir ateitis. Kiek šiame pasakojime yra legendarinės fantazijos ir kiek tikrovės, to niekas negali pasakyti. Bet tai ir nesvarbu. Patys abisiniečiai tuo šventai tiki. Pagal šį pasakojimą, karalienė Saba buvusi Abisinijos valdovė, kurios sostinė buvusiu Aksuma arba Saba, kuri stovėjusi tarp Baltojo ir Mėlynojo Nilo. Išgirdusi apie judėjų karaliaus Saliamono išmintį ir galingumą, Saba nuvykusi į Jeruzalę. Iš šio susitikimo Saba pagimdžiusi sunų Menelika, kuris ir yra laikomas dabar val-

384 puslapiai su 86 gražiais paveikslais sudaro didelę įdomią knygą, kuri pavadinta "Sparnuoti Lietuviai Darius ir Girėnas". Ji platinama ne tik Amerikoje, bet ir Lietuvoje ir kituose lietuvių gyvenamuose kraštuose. Po visą pasaulį aidėjo herojiško Lituanikos žygių garsas. Todel visi susipratę lietuviai, nežiurint kur jie gyvena, taip labai brangina savo brolius lietuvius Darius ir Girėną ir stengiasi pažinti jų nueitą gyvenimo kelią. Bet Amerikos lietuviams labiausiai turi rūpėti pažinti šiuos didvyrius, kuriuos jie išlydėjo pavojingon kelionėn ir kurie vienu buvo mylimi — gerbiami, o kitų pajuokiami ir niekinami.

Ta knyga randsi Amerikos Lietuivio knygyne, todėl nelaukdamas užsisakyk ją.

dančios dinastijos protėviu. Meneliko palikuonys Abisiniją valdė jau 3000 metų.

Šioje legendoje dar taip rašoma: Kai Saba sugrįžusi ir jai gimes sunus Menelikas, Saba jį tuoj pasiuntusi į Jeruzalę, pas savo garsų tėvą, mokytiš išminties ir meno valdyti tautą.

18 metų amžiaus — tokio amžiaus vyriškiai laikomi suaugusiais — Menelikas sugrįžęs savo gimtinėn perimti valdžią.

Drauge iš Judėjos į Abisiniją su Meneliku atkeliavę 12.000 žydų, kurie užėmė svarbiausias valdiminkų vietas visoje valstybėje. Atrodo, kad šioje legendoje gana daug teisybės. Čia kalbama apie laiką, kai gana daug semitų įpludo iš Arabijos į Abisiniją per Daudonąją jurą. Nuo to meto Abisinijoje prasidėjęs semitizmas įsispraudimas gyveniman: abisiniečiai pradėję priimti žydų tikybą ir papročius, kurie iš dalies išlikę dar iki šiol.

Po šios Meneliko legendos eina 8 šimtmečiai, per kuriuos Abisinijoje, atrodo, nieko svarbesnio neįvykio. Bet abisiniečių istorija apie šį laikotarpį nieko nesako. Tik žinoma, kad apie 243 metus prieš Krsitų tarp Abisinijos ir Egipto buvę gana geri santykiai. Šestame šimtmetyje po Kristaus gimimo graikų vienuolis Kosmos Indikopleustas aptikęs Adukos ooste, prie Raudonosios jūros marmurinį sostą su marmurine lenta, kur būvę parašai įgraviruoti graikų kalba. Iš šių užrašų sužinota, kad faraonas Ptolomejus Euergetes graikų dinastijos Egipto trečiasis karalius — savo valdymo ketvirtais metais, užkariavęs plačius žemės gabalus Azijoje ir Mažojoje Azijoje.

Tas pasisekimas būvęs tik dėl dramblių brigados, kurios sudarė iš daugelio Abisinijos gyventojų. Dar įdomesnis yra parašas soste, kuris atrastas 3 šimtmečius vėliau. Čia kalbama apie kažkokį aksumitų karalių, kuris užkariavęs didelę Tigro provincijos dalį šiaurinėje Abisinijoje.

Abisiniečių istorikai tai laiko aiškiu įrodymu, kad pasakojimas apie Aksumos valstybę, kurią valdžiusi Sabos karalienė, yra visai ne legenda, o istoriška teisybė. Ji skaitoma Abisinijos valstybės steigėja ir iš jos karalių dinastijas.

Pačios Aksumos griuvėsiuose rastas truputį vėlesnio laiko o beliskas, kurio užrašai pasako apie Aksumos karaliaus Aisano karo žygi. Šio valdovo laikais, apie 330 mt. po Kristaus. Abisinijoje pradėjusi plisti krikščionų tikyba. Šis pirmasis krikščionis Abisinijos valdovas būvęs žinomas ir karaliui Konstantinui Didžiajam: šis rašęs Abisinijos karaliui laišką, kuriame ragina Abisinijos krikščioniškuosius ponus, išvyti iš Abisinijos atskilumą Atanarių.

Taip Abisinijos istorijoj pasibaigia senieji prieš Kristų laikai ir prasideda po Kristaus laikų laikotarpis.

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

ORO SPĖJIMAS SENOVĖJE

Gamta, aplinka veikia žmogų, jo gyvenimas, bučias, papročiai yra glaudžiai susiję su šalies klimatu, orais. Žiemų gyventojas žymiai skiriasi nuo šiltų kraštų žmonių. Bet nereikia taip toli siekti. Tos pačios vietos orų pasikeitimas turi nemažą įtakos žmogaus u-pui, nuotakai; jo sveikata glaudžiau susijusi su aplinkos oru. Pastaraisiais laikais medikai rimtai pradeda studijuoti šį dalyką, parašyta nemaža knygų. Daugumui šaulių tenka praleisti didesnė laiko dalis atvirame ore; akylesni gali pastebėti įvairių gamtos reiškinių; vieni jų lengvai suprantami, kiti sukelia ne tik įdomumo, bet ir nusistebėjimo savo gražumu, keistumu, pavojingumu (vaivorykštė arba drygnė, perkunai ir žaibai, drybesos ratai apie mėnulį ir saulę, žiemų pašvaistė ir t.t.); įvairi ir graži gamta vasarą, nuostabių reiškinių galima pastebėti žiemą, tik reikia akylai sekti, kas dedasi aplink mus. Nėra reikalo minėti, kad šaulio akis visa tai mato, bet gal ne visa suprantama; jei vieno kito reiškinio nesuprasi, darosi neįdomus ir kiti: žmogus, tarytum, atbunka, nustoja domėtis aplinkuma. To neturėtų būti!

Pirmų pirmiausia čia norėčiau pakalbėti apie orus, jų spėjimą. Kasdien girdime per radio rytdienos orą. Kartais gerai įspėja, kartais apsirinka. Kyla klausimas: iš kur tai sužino, kas radijui teikia šių žinių. Atsakymas painus ir keliais pamanyš, kad ši išmintis semiamia iš šimtamečių kalendorių. Tad tekti tarti keletas žodžių ir apie juos, bet atrodo svarbiau nurodyti, iš kur atsirado oro spėjimas, kas jam davė pradžią. Šiuo atveju tenka persikelti į žilų žiliausia senovę. Tais laikais žmogui nerupėjo aiškinti gamtos reiškinio priežasties; jie mielai tikėjo stebuklingumą, dieviškumą. Žyniams pelningiau buvo įtikinėti, kad visame gludi pašlaptingumas, dievų galybė ir tik per žynius arba musiška mokytus vyrus bei kunigus žmogus gali bendrauti su antgamtiškomis

jėgomis. Perkunai, žaibai, liutys, sausra, šalnos, vėtroš — vis tai dievų įrankiai žmogui bausti. Bet tų laikų žmogus visą laiką budamas atvirame ore negalėjo nepastebėti, kad tarp gamtos reiškinių yra tam tikras priežastingumas ir, atydziai sekdamas oro atmainas, galėjo bent kiek susivokti, kokie orai gali būti artimiausioje ateityje; bet čia atsirado ir fantazijai plati dirva. Ir dabar, ir senovėje spėjo orą kiekvienas. Vieni eina tikrais keliais, kiti tik šneka ir rašo, visiškai nenusimanydami apie reikalą. Čia ir mėnulio įtaka, ir ypatinga reikšmė Kučių vakaro ir kitų švenčių. Visi tie spėliojimai yra atėję iš žilos senovės. Žinoma, tais laikais nežinota dar Kalėdų, bet tas laikas sutampa su ypatinga saulės padėtimi; tuomet dienos yra trumpiausios ir nuo gruodžio mėn. 22—23 d. jos pradeda ilgėti, saulė kilti aukštyne, atsieit, pasukama į gamtos atbudimą. Daugelis tautų stebėjo pirmųjų dvilikos nakties orus, manydami, kad pirmoji nusako pirmojo mėnesio orus, antroji — antrojo ir t.t. Kitos tautos (kinai) pasitenkindavo vienos nakties burimais atspėti visų metų orus. Tokie papročiai, būriniai ejo iš lupų į lupas, bet nemaža randama ir aprašymų, ypatingai viduriniai amžiais. Tų laikų spausdinamose tikybinio turinio knygosė interpdavo žinių apie orą, dangaus kunus ir kitokių. Duodavo net paaiškinimų, nors dažniausiai absurdiškų. Pavyzdžiui, knygoje "Lucidarius", išleistoje XV amž., į klausimą, iš kur atsiranda sniegas, atsakoma: "Dumai, pakilę į orą, laikosi jame ligi nesutirštės; bet jie nenori užšalti ir pavirsti akmeniu; jei jų apacioje nėra ruko, tai jie krinta žemėn ir kadangi žemė šalta, tai sniegas negali ištirti. Tokiu pat būdu susidarė ir lietus. Kai rasa susimaišo su ruku ir dumais, tai šis mišinys niekuomet nesušala". Ši knyga tais laikais buvo labai populiari ir išversta į keletą kalbų; ją skaitė net XIX amžiuje.

Tais pačiais laikais pradėdama spausdinti kalendorius; iš pradžių jis buvo spausdinamas viename lape,

SPARNUOTI LIETUVIAI

DARIUS IR GIRĖNAS

Parašė P. JURGĖLA
 TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško pašlaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie LITUANIKĄ. Skridimo rėmėjai ir rėm. komitetai.

384 pusl. su 86 paveikslais; tvirtinai viršeliai. KAINA \$1.50, siunčiant paštu 1.65.

Reikalaukite:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET
 Worcester, Mass.

"Amerikos Lietuivio" Spaustuvėje Atlieka Visokius Spaudos Darbus

SVEIKATOS SKYRIUS

šį skyrių tvarko ir prižiūri

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

Rašo DR. S. BIEZIS, gydytojas ir chirurgas, Chicago

APSAUGOJIMAS VAIKŲ NUO APKREČIAMŲ LIGŲ

Palyginimai, dar visai nesenoj praeity vaikų apkrečiamosios ligos plysdavo veik nesulaikomos. Epidemijos budavo paprastas atsitikimas. Medicinos mokslo vienatinis įrankis kovoti su šiomis ligomis budavo tik kvarantina, atskyrimas ligonių nuo sveikųjų, kad pastarieji nesusergtų. Gi ligonių gydymas dar mažesnių pasėkų išduodavo. Užtat reikia stebėtis, kad mirtinumas budavo labai aukštas kad ir prie geriausios tuolaikinės priežiūros.

Cia ypatingai turiu mintyje sekamas apkrečiamas ligas: raupai, skarletina, difterija ir kokliušas. Jos visos yra labai rimtos bei kitus apkrečiančios ligos, kurios turi ypatybę gana smarkiai plisti iš apylinkės į apylinkę, kartais net pasiekdamos pandemisko laipsnio. Mirtingumo nušimtis visados aukštas ir prie geriausių apylinkių, o ką jau bekalbėti kur ligonys budavo paliekami likimo globoje. Anaipol, ne visi išgijusieji jausdavosi laimingais del pasireiškusiuju įvairių komplikacijų. Iš jų dažniausios budavo: širdies sužalojimai, inkstų įdegimai, apkurtimas ir panašiai. Šios komplikacijos savaimi yra labai rimtos ligos, kurios dažniausia esti visai nepagydomos. Tai gi iš šitokių vaikų jau niekados nebeišaugs sveikų vyrų ir moterų, nes jie turės pasilikti paliegliais visą savo amžių.

Cia noriu atkreipti dėmesį į tai, kaip šios ligos gali būti pavojingos, kaip jos sužaloja ir sveikiausius vaikus, jau visai nebeskaitant mirčių. Tėvams apie tai yra būtina turėti nuoseklus supratimas, kuriuomi pasinaudant daug sunkių susirgimų bus išvengta. Apie šias ir kitas paprastesnes ligas turėti pagrindinį žinojimą yra taip lyginai tėvų tiesioginė pareiga, kaip kad savo vaikus auginti ir juos aprengti. Tik šitaip tegalima tikėtis gerų pasekmių ir kuomažiausio skaičiaus susirgimų.

Žmogus ištiktas bėdos, ar šiaip jau bile kokios nelaimės, stengiasi išėiti iš jos su mažiausia nuostolių. Tą patį darome ligos atsitikime. Kartais pasėkos esti labai

geros, o kitais atvejais ytin liudnos. Mat, anaipol ne kiekviename atsitikime galima ligonį išgydyti kad ir dedant geriausias pastangas bei prie idealių aplinkumų. Juk liga ligai nevienoda ir taip pat kiekvienas žmogus skirtingas. Yra gana teisingai sakoma, jei žinotume kame nelaimė gludi, tai jos apsilenktume. Jei žinotume kur ligą pasigausim, ten neitume. O tokis žinojimas praktišku sumetimu tik retesniais sumetimais tegali būti iš anksto numatytas. Praktiškausia ir saugiausia būtų iš anksto apsirūpinti, kad neapsikrėtus čia kalbamomis ligomis. Šiandien medicinos mokslui yra žinomi net du budai tam tikslui pasiekti.

Pirmas, tai taip vadinama kvarantina. Susirgusių asmenų sykiu su visais kontaktais, t. y. asmenimis bendrausiais su ligoniu, atskiriamas nuo visų sveikųjų tam tikrą laiką, kad ligai nedavus progos plisti. Šis budas gerokai pasekmingas, nes neduoda epidemijoms pasireiškti. Iš kitos pusės jis yra, reikia pasakyti, gana neparankus ir net žymiai iškaštingas. O pačiam ligoniu, tai nieko gero nepadaro. Kvarantinavimas ligonio su visais įnamiais bėgy 4-5 savaitių sudaro daug keblymų, nes nė vienam iš stubos visai nelaidžiama išėiti. Tai gi ir iš darbo priseina tiek pat laiko sugaišti. Kontaktai taipogi kvarantinuojami bent porai savaitių, nes jie turi daug galimybių susirgti ta pačia liga. Aiškus dailktas, kad šis budas, kvarantina, daug geersnis negu pasireiškimas nesulaikomų epidemijų.

Antras, tai skiepijimo pagelba. Tinkamai įskiepytas asmuo esti veik pilnai apsaugotas nuo susirgimo ta liga, prieš kurią jis buvo skiepytas. Tokis apsaugojimas tęsiasi per ilgus metus. Žinoma, skiepijimas turi but nepavojingas, lengvai atliekamas ir efektingas. Šitą (skiepijimą jau medicinos mokslas yra suradęs prieš keletą pavojingų apkrečiamų ligų. Apie tai žemiau paagrinesime prieš kiekvienos ligos skiepijimą atskirai. (Bus daugiau)

vieno puslapio; toks lapas dažniausiai buvo kabinamas ant kambario sienos arba durų. Pradžioje kalendoriuje buvo surašytos tik šventės; vėliau jau įterpdavo mėnulio atmainų, pažymėdavo palankias dienas ligonų pasisekimo Lensbergo kalendoriai. Apie orus rašydavo vienas asmuo, kuris sulaukęs žilos senatvės diktudavęs savo anukei. Vienai dienai jis atkartojęs keletą kartų "vidutinį" orą, bet anukė vis delse. Tada

daugiau ir daugiau buvo rašoma apie orus. Pasiekta to, kad beveik kiekvienai dienai galima buvo rasti spėjimą. Kaip buvo rašomi spėjimai, rodo toks linksmas atsitikimas. XVII amžiuje Prancuzijoje turėjo didelio pasisekimo Lensbergo kalendoriai. Apie orus rašydavo vienas asmuo, kuris sulaukęs žilos senatvės diktudavęs savo anukei. Vienai dienai jis atkartojęs keletą kartų "vidutinį" orą, bet anukė vis delse. Tada

daugiau ir daugiau buvo rašoma apie orus. Pasiekta to, kad beveik kiekvienai dienai galima buvo rasti spėjimą. Kaip buvo rašomi spėjimai, rodo toks linksmas atsitikimas. XVII amžiuje Prancuzijoje turėjo didelio pasisekimo Lensbergo kalendoriai. Apie orus rašydavo vienas asmuo, kuris sulaukęs žilos senatvės diktudavęs savo anukei. Vienai dienai jis atkartojęs keletą kartų "vidutinį" orą, bet anukė vis delse. Tada

senelis supykęs pasakė: "Bus perkunai, vėtra". Bet anukė paraudusi priminė, kad tą dieną išpuola jos vardadienis. "Tai kas kita", sako senelis ir liepė įrašyti giedrią, saulėtą dieną.

Šimtamečio kalendoriaus pavadinimas gautas dėl to, kad jame buvo nurodytos šventės visam šimtmečiui; pirmas toks kalendorius buvo parašytas 1701 — 1801 m. Reikia pasakyti, kad kalendoriai visada turėjo didžiausią pasisekimą, o ką jau ir bekalbėti apie šimtmetinį. Nupirks vieną kalendorių ir užteks visam amžiui. Liaudis kitokių knygų nepirkdavo, nes nebuvo reikalo — beveik niekas nemokėjo skaityti. Kalendo-

rius be oro spėjimų buvo nemąnomas ne tik anais laikais. Netolimos praeities mūsų kalendoriai mirgėdavo tokiais spėjimais, nes be tokių spėjimų kalendorių nepirkdavo. XVIII a. Vokietijos mokslo akademija, kuri turėjo teisę leisti kalendorius, 1778 m. nutarė nedėti spėjimų, nes matė, kad tai yra žmonių mulkinimas. Bet jau kitais metais matome kalendorių su spėjimais; liaudis ne tik atsisakė pirkti kalendorių be spėjimų, bet akademija sulaukė didelių priekaištų, grasymų, kad išdriso apgauti pirkėjus, brukdama kalendorių be oro spėjimų... — "T."

Prof. K. Slezėvičius

PO DVIDEŠIMT DVEJU METŲ

Mano Įspūdžiai iš Europos Kraštų ir Tėvynės Lietuvos

Dvidešimt du metai atgal aš išbėgau iš senos tėvynės Lietuvos. Bėgau aš iš Lietuvos taip kaip visi kiti jauni lietuviai atsiskakę tarnauti Rusijos Caro kariuomenei. Aš palikau savo namiškius, verkančią motutę, liudėsiu apimtą jauną broliuką ir mažytę sesutę; palikau nuliudėme savo draugus ir numylėtą Meškučių kaimą ir kaimynus ir pasileidau vakarų link į Vokietiją.

Vargais negalais pasiekiau Vokietiją ir pagaliau atsiduriau Washingtono žemėje — Jungtinėse Amerikos Valstijose 28 d. liepos, 1913 m. Nudžiugo mano širdis, prašvito mano akys išvydus Amerikos sauzemio krantus. Mano džiaugsmas tuomet buvo nemažesnis už garsaus Kristopo Kolumbaus, kuris po ilgos klaidingos kelionės netikėtai pasiekė Amerikos kontinentą — netikėtai atrado naują žemę, naują pasaulį. O kuomet pasiekiau New Yorko uosta ir laisvės stovylą — Liberty Statuę, aš pajutau savo širdyje nepaprastą ekstaziją, žinojau, kad Rusijos Caro ranka manęs jau nepasieks.

Nors dar tikrai nežinojau ar busiu priimtas, įleistas į Washingtono žemę, tačiau aš tame ekstazijos momente sudėjau garbingą prizadą, kad negrįšiu į senąjį pasaulį — Europą. Tame ekstazijos momente aš buvau pamiršęs savo mylimus namiškius ir gimtąjį Lietuvos kraštą. Taip, aš mažai težinojau apie Lietuvą; mano sena tėvynė Lietuva man buvo tiktai dalis Cariškos Rusijos, tiktai vėliau Amerikoj begyvendamas pradėjau susipažinti su savo tėvynės Lietuvos garbinga praeitimi — istorija, tiktai susipažinęs su lietuvių tautos kovų istorija, su Dr. Vinco Kudirkos biografija ir jo raštais (TMD išleistais Amerikoje), aš užsidegiau tautine liepsna, atskyriau Lietuvą nuo Rusijos, pajutau savo širdyje tėvynės meilę. Aš nuo to laiko pasinėriau lietuviškam visuomeniškam veikime Amerikoje, imdamas pavyzdį garbingu mūsų tautos vadų, Dr. V. Kudirkos, Dr. Jono Basanavičiaus ir kitų, pasiryžau būti tikruoju pavyzdingu lietuviu, per pastarus 22 metus, bendrai su kitais susipratusiai lietuviams, dirbau lietuviškoje dirvoje ir mokinausi, sėmiau žinybą iš mūsų tautiško visuomeniško gyvenimo Amerikoje.

Laisvoji kulturinga Amerika ir jės demokratiškos mokslo bei kultūros įstaigos demokratinga Amerikos valdžia, davė, mums Amerikoje apsigyvenusiems lietuviams, galimybes mokytis, savo tautiniam kultūriniam veikime laisvai dirbti del mūsų tautos politinės laisvės ir Lietuvos nepriklausomybės. Todel aš pamėgiau Ameriką, pasiskyrčiau ją sau už tėvynę, tapau Amerikos piliečiu... Tačiau aš neišsivadėjau, nepamiršau senosios tėvynės Lietuvos, kurioje gyvena mano sena brangi močiutė, brolis ir sesutė.

Palikti mano namiškiai anoje pusėje Atlantiko, ypač mano sena močiutė, laike pastarų keletos metų nuolatos prašė mane aplankyti ją ir aš jau kelis kartus pažadėjau, tačiau mano pažadai

ją nepatenkino, tatai pereitį gegužės mėnesį ji man savo laiške, tarpe kitko pareiškė: "Mielas suneli Vladuk, jau turbūt nesulauksiu aš tavęs. Bet jei nors kartą tave pamatyčiau, tai su Dievuliu taiką padaryčiau ir linskma mirėčiau". Toks patetiškas motinos prašymas, jos pasiilgimas manęs, labai sujaukdino mane ir staiga aš nusprendžiau aplankyti ją ir kartu senąją tėvynę Lietuvą.

Tatai 26 d. birželio lydimas mano draugu, Telegrafistų Profesinės S-gos Pirm. p. Lawrence F. Kennedy, Wm. E. Brennan, Joseph Leete, Wm. Farrell ir kitų, atsiduriau geležinkelio stoty; atsisveikinęs su savo kolegomis amerikoniais, lydimas p. J. Leete, atvykau į New Yorką, už valandos laiko, atsisveikinau su savo palydovu p. J. Leete ir Telegrafistų S-gos maršais, tarnaujanciais prie NYNH&H R.R. New-yorkiečiais, kurie susirinko prielaukoje išlydėti mane, kurie man išteikė dovanėles — papirosų ir cigaru, palinkėjo man laimingos kelionės. Už valandos laiko mes plaukėm laivu President Harding linkui rytų, tolinomes nuo Amerikos sauzemio ir New Yorko dangoraizijų miesto namų, kurie mus žavete žavėjo iš jūros į paliekantį pasaulio metropolį žiurincius.

Suokme balsiai: sudiev Amerika!... Sudiev gražusis pasaulio metropoliau New York! Tai buvo be galo malonus momentas ypač man, keliaujančiam į seną brangią tėvynę Lietuvą, į tą šalį, kurią aš palikau dvidešimt du metai atgal; džiaugiausi del to, kad galėsiu pamatyti savo seną motutę, brolių ir sesutę, savo jaunų dienų draugus ir tą šalelę — nepriklausomą Lietuvą, del kurios aš nemažai savo energijos, darbo ir lėšų aukavau, del kurios nepriklausomybės išgavimo nemažai prisidėjau. Tame momente mano jausmai, ekstazija buvo kur kas didesnė negu atvykstant į Ameriką — svetimą kraštą. Momentaliai prisiminiau visus pergyventus per dvidešimt du metus įvykius, stovėjau ant laivo dėko, kartu su kitais bendrakeleiviais dar tebeaunkiančiais "good bye America!" Bet mano mintys jau buvo nukreiptos linkui toli esančios senos tėvynės Lietuvos. Ilgai aš stovėjau užsimastęs, bet dėka mano bendrakeleivis Morris Kirby išbudino mane iš to svajonių sapno.

Trumpa, bet labai maloni kelionė per Atlantiką į senąjį pasaulį — Europą, dabor man atrodė tarsi malonus sapnas; dabar kelionė juromis moderniškais luksusiniais laivais labai moloni, nenuobodi. Rodos ne nejutome kaip keletas dienų prabėgo, kaip staiga išvydome jūros paukščius — Mėvas (Sea Gulls), kurie pirmieji mus pasveikino besiantinant Europos sauzemio — Airijos pakraščio. Taip, kelionė per platųjį Atlantiką šiais modernizmo ir luksusinės civilizacijos laikais, suteikia žmogui daug malonumo, gerų įspūdžių ir galimybes fiziškai sustiprėti, nuvarginsiam ir pailsusiam pramoninkui ir darbininkui poilsio vakacijose. Tačiau buna ir tokių žmonių, kurie besirengdami per juras

PRALEISKITE ILGUS RUDENS IR ŽIEMOS VAKARUS NAUDINGAI - SKAITYDAMI ŠIAS ĮDOMIAS KNYGAS PRISIŪSTAS KĄ TIK IŠ LIETUVOS

Vaikų Auklėjimo Vadovėlis Motinoms	35c
Aukso Knygelė, Apie Mandagumą Vyrams	35c
Geografija: Azija, Amerika, Australija, Afrika	\$1.40
Pasakojimai Iš Gyvulių Gyvenimo	\$1.00
Laiškai Busimajai Sužadėtiniai	75c
Dramblys Karis, (Mukerdži)	\$1.00
Sešėlių Žmonės, Sacchetti	50c
Meilės Prakeiktos Sielos	75c
Špionažo Paslaptys, (1914 — 1918 m.)	75c
Mokslo Pasakos Ir Pasakojimai	\$1.00
Pirmieji Žmonės Mėnulyje	\$1.40
Juros Vilkai, 2 Tomai	\$1.50
Aistrų Kova	50c
Snaudžiantis Milžinas	\$1.40
Paslaptingas Radinys, Nikas Karteris, 63 pusl. knygelė	35c
Rudolfo Valentino Gyvenimas, E. Ramond	50c
Kaip Apsisaugoti Nuo Ligų, Dr. E. M. Geravičius	50c
I Aukso Šalį, Joseph Spillman, S. J.	50c
Pilsudskis, Aldanavo	50c
Žydų Rinktinės Apysakos, Vertimai	\$1.00
Dubrovskis, Puškino	50c
Mėlynoji Ranka, E. Wallace	\$1.00
Zuzi Soka, A. Narkevičius	\$1.00
Durys Su Septyniais Užraktais, E. Wallace	\$1.00
Dvasios ir Žmonės, Z. Lagerloff	50c
Raudonasis Ratas, Edgar Wallace	75c
Šarunas, B. Sruga	45c
Žalioji Miestas, P. Mažioto vertimas	60c
Juodoji Knyga	\$1.00
Šventoji Gėlė, J. Kazėno vertimas	\$1.00
Canterville Vaiduoklis, J. Jablonskio vertimas	35c
Saulės Sunus, J. London	50c
Nepaprasti Nuotikiai Arsenijaus Lupino Auksinis Trikampis	50c
Vagis Džentelmenas A. Lupenas	75c
Esmaičio Sakalėlis, 1928 m. laida	\$1.00
Esmaičio Sakalėlis, 1929 m. laida	\$1.25
Spindulėlis, Skaitymai mokiniam	75c
Negyvoji Gamta — Oras — Vanduo — Žemė	35c
Arsenijus Lupenas Prieš Sherloką Holmes	75c
Pamokslai Idėjos Broliams	25c

NAUJI TEATRU VEIKALAI

1. Šėtono Karalystė, P. Vladimirovas, Dviejų Vaizdų Pasaulinė Tragedija 50c
2. Pėrkunija, A. Ostrovskio — Penkių Veiksmų Drama 50c
3. Tėviškė, 3 Veiksmų Tragedija, A. K. Puidos vertimas 50c
4. Dramos, A. K. Puida \$1.00
5. Mano Taurė, P. Vaičiūnas 50c
6. Potašas ir Perlamutras 50c

Kreipkitės

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS

14 VERNON STREET

WORCESTER, MASS.

keliauti, tikisi pavargti, jūros liga sirgti, todėl daro pasiruošimų, vežasi visokių gyduolių, laukia jūros ligos; ypatingai tokį pasiruošimą pastebėjau tarpe moterų keliauninkų jų susiukandinimą; girdėjau jas besikalbančias apie gyduoles, kurias jos vežėsi del apsaugos nuo jūrų ligos.

(Bus daugiau)

Amerikos Seni Namai

Pastangos dėtos prezervuoti senus namus šioje šalyje. Jų randasi geras skaitlius Suv. Valstijose, ir jos svarbiai prisideda prie susekimo ankstyvos Amerikos istorijos.

Laurence V. Coleman, direktorius American Association of Museums, sako, kad Fairbanks N a m a s, Dedham miestelyje Massachusetts yra seniausias liekamas namas Amerikoje. Buvo pastatytas 1636 m. Jo rėmai linkę ir visas namas panašus į seną dokumentą, kurį amžiai po valiai naikina.

Virginijoje, sako p. Coleman, neliko nė vieno 1600 m. pastatyto namo, yra kiek plytinių namų iš viduršimtmečio. Manoma, kad seniausias yra Thoroughgood Namas Lynnhaven. Garsoji Bacon Castle vėliau pastatyta. Senas Jamestown turi tik skelepi ir bažnyčios griuvėsių nuo 1680 m. Williamsburg, kuris šiandien taip puikiai atitaisytas yra sekančio šimtmečio.

Sešiolikto šimtmečio namai buvo angli pastatyti ir jie var-tojo senoviškus pastatymo budus. Jie buvo senoviški namai ir pirmieji buvo gotiškos architektūros. Šiauruose buvo maži namai su milžiniškais kaminais, nulaidais stogais ir atidaromais langais.

Per visus šimtmečius, senų namų žinovas gali susekti Amerikos išsivystymą per besimainančius amžius. — F. L. I. S.

Gražių Pasiskaitymų

Talpina Mėnesinis

žurnalas

IŠMINTIS

315 E Street

SO. BOSTON, MASS.

Metams \$1.00

Kopija 10c

PRENUMERUOKITE DABAR

BRONIS KONTRIM

Nekilnomasis Turtas, Aprauda, Vals. Igaliojimas, Teikos Tešėjas Visokios rūšies aprauda ir teisingas pataravimas
598 E. Broadway — So. Boston
Tel. Sou Boston 1761
Res.: 120 Marine Rd., So. Boston
Namų tel.: Sou. Boston 2433-W

Atlieku Visokios Rušies

SPAUDOS DARBUS

Gražiai, Greitai, Žema Kaina

Konstitucijas, Mokesčių Knygeles, Tikietus, Plakatus, Laiškams atgalvius, Konvertus, Vizitines Korteles, Vestuvių užkviemus, Languosma Kortas visokio didumo—7x11, 11x14, 9x22, 14x22, 22x28.

Išdirbu gražius sieninius Kalendorius

S. L. ZAPĖNAS

292 Lawrence St. — Lawrence, Mass.

J. Saladka

Užlaiko Geriausius Rušies

Valgius

Kreipkitės

65 Concord St., Lowell, Mass.

AMERIKOS LIETUVIO

SPAUSTUVĖJE ATLIEKA

VISOKIUS SPAUDOS

DARBUS

PASAKAITĖ APIE VARNELE JUODA GALVELE IR GELTONĄ PAUKŠTELĮ KANARKA

D. MAMIN'AS SIBIRIAK'AS

Tupi Varna ant beržo, paukšči nosimi į sakele; paukšt paukšt. Nusivalė nosį, apsidairė aplinkui, ir kaip sukarks: —Karr... karr...

Snaudęs ant tvoros katinas Vaska vos nenuvirto iš baimės ir emė urgėti:

—Kad tave kur galas, juoda galva! Duoda gi Dievas tokią gerklę. Ko gi apsidžiaugei!?

—Eik šalin. Aš neturiu laiko, argi nematai! Karr karr karr!.. Ir vis reikalai ir reikalai.

—Pavargai, vargše! — nusi juokė Vaska.

—Tylėk, šonguli! Tu štai visus šonus pragulėjai, tiktai ir žinai, kad po saulute šildytis, o aš gi nuo ryto ramybės nežinau: ant dešimties stogų patupėjau, pusę miesto aplėkiau, visas kerteles ir užkertes apžiūrėjau. Už tai dar reikia ant varpinės nulėkti, turgavietėje pabūvoti, daržuose pakasinėti. Bet ką aš su tavimi veitui laiką gaisinu, — aš neturiu laiko. Ach, kaip neturiu laiko!

Supauskėjo Varna paskutinį kartą nosimi į sakele, susipurtė, ir ką tiktai norėjo nuskristi, kaip išgirdo baisų riksmą. Lėkė burys žvirblių, o priešakyje lėkė kažin koks mažas geltonutis paukštelis.

—Broleliai, laikykite jį, oi, laikykite! — Čirškė žvirbliai.

—Kas tokia, kur? — suriko Varna, puldama paskui žvirblius.

Sumosavo Varna sparnais apie dešimtį kartų ir pavijo žvirblių buri.

Geltonutis paukštelis nustojo paskutinį jėgų ir puolė į mažą sodnelį, kame augo krumai bežų, serbentų ir šermukšnių. Jis norėjo pasislėpti nuo persekiojusių jį žvirblių. Palindo geltonutis paukštelis po krumu, o Varna — jau ir čia.

—Tu kas toks busi? — sukarkė ji.

—Žvirbliai taip ir apibėrė krumą, lyg kas metė sauja žirnių. Jie supuko ant geltonučio paukštelio ir norėjo jį snapais užkapoti.

—Už ką jus jį skriaudžiote? — klausė Varna.

—O kam jis geltonas... — su čirškė iš vieno visi žvirbliai.

Varna pažiūrėjo į geltonutį paukštelį — iš tikrųjų visas geltonas — mostelėjo galva ir tarė:

—Ach, jūs, pasileidėliai! Juk, tai visai ne paukštis. Argi tokių paukščių buna? O pagaliau, eikite sau! Man reikia pakalbėti su tuo nepaprastu. Jis tiktai nuduoda paukštį...

—Žvirbliai sučiškė, sutreškėjo, supuko dar labiau, o veikti nėra kas, — reikia eiti šalin. Pasi kalbėjimai su Varna trumpi: taip droš didžiule nosimi, kad ir kvapas išeis.

Išvaikiusi žvirblius, Varna emė kvosti geltonutį paukštelį, kuris sunkiai kvėpavo ir taip gailiai žiūrėjo savo juodomis akelėmis.

—Taip, pas mus taip pat buvo papuga ir baisiai visiems įgrisdavo.

—Bet ar mažai kitų tokių paukščių susirinko, kurie ir gyvena nežinia kam. Šnekučiai, pavyzdžiui, atleikia kaip bepročiai, nežinia iš kur, išgyvena vasarą ir vėl išleikia. Kregždės taip pat kielis, lakštingalos, — ar mažai tokios biauzybės susirinko. Nei vieno, bendrai rimto tikro paukščio... Vos šalčiuku kvėpia, — visi ir ima skusti, kur akys mato.

Esmėje, Varna ir Kanarka nesuprato viena kitos. Kanarka nesuprato to gyvenimo laisvėje, o Varna nesuprato gyvenimą nelaisvėje.

—Nejaugi tamstai, tetute, — Ką gi tu darei narvelyje? — Aš gerai dainuoju... — Na gi, padainuok.

Kanarka padainavo. Varna palenkė galvą ant šono ir nusi stebėjo.

—Tu tai vadini dainavimu. Cha cha... paiki gi buvo tavo šeiminkai, jeigu maitino už tokį dainavimą. Jeigu jau ką maitinti, tai tikrą paukštį, kaip pavyzdžiui, mane... Aną dieną sukarkiau — tai sukčius Vaska vos nuo tvoros nenuvirto. Štai tas — dainavimas.

—Aš pažįstu Vaską... Keisčiausias žvėris. Jis kiek kartų sėlino prie mūsų narvelio. Akys žalios, taip ir žiba, išleidžia nagus...

—Na, kam baisus, o kam ir ne. Sukčius jis didelis — tas teisybė, o baisaus nieko nėra. Na, bet apie tai pakalbėsim paskui. O aš vis tiktai nenoriu tikėti, kad tu tikras paukštis...

—Iš tiesų, tetute, aš paukštis, visai paukštis. Visos kanarkos — paukščiai.

—Gerai, gerai pamatysime... O štai kaip tu gyvensi? — Man nedaug reikia... Keletą grudelių, cukraus šmotelį sausainėlių — štai ir soti.

—Matai, kokia ponia! Na, be cukraus dar apsieisi, o grudelių kaip nors gausi. Bendrai tu man patinki. Ar nori gyventi drage. Mano berže — puikus lizdas.

—Dėkoju. Tiktai štai žvirbliai.

—Su manimi gyvensi, tai niekas neišdrįs pirštu paliesti. Netai, kad žvirbliai, o ir sukčius Vaska žino gerai budą. Aš nemėgstu juokauti!

Kanarka iš karto gavo upą ir nulėkė drauge su Varna. Ką gi, lizdas puikus, jeigu dar sausainėlių ir cukraus šmotelį!..

Emė Varna su kanarka gyventi ir gyvuoti viename lizde. Varna nori ir mėgo kartais paurzgėti, bet buvo paukštis neblogas. Svarbiausias trukamas jos budo buvo tas, kad ji visiems pavydėjo, o save skaitė nuskriausta.

—Na, kuo geresnės už mane paikos vištos? O jas maitina, jas prižiūri, jas saugoja, — skundėsi ji kanarkai. — Taip pat štai paimti balandžius; kokia iš jų nauda? o ne, ne, ir numeta jiems saujele avių. Taip pat paikas paukštis... O vos aš prileikiu — mane tuojau visi ir ima vyti kiek gali. Argi tai teisinga. Ir dar bara vydami: — "Et, tu, Varna!" O tu pastebėjai, kad aš geresnė už kitus esu, o ir gražesnė... Leiskime, apie save to netenka kalbėti, o verčia patys. Ar netiesa?

Kanarka sutiko su visu kuo. — Taip, tu didelis paukštis... — Štai tame ir dalykas. Juk laiko papugas narveliuose, prižiūri jas, o kuo papuga geresnė už mane? Taip, paikiausias paukštis. Tiktai ir žino ką reikti ir murmėti, o niekas suprasti negali apie ką murma. Ar netiesa?

—Taip, pas mus taip pat buvo papuga ir baisiai visiems įgrisdavo.

—Bet ar mažai kitų tokių paukščių susirinko, kurie ir gyvena nežinia kam. Šnekučiai, pavyzdžiui, atleikia kaip bepročiai, nežinia iš kur, išgyvena vasarą ir vėl išleikia. Kregždės taip pat kielis, lakštingalos, — ar mažai tokios biauzybės susirinko. Nei vieno, bendrai rimto tikro paukščio... Vos šalčiuku kvėpia, — visi ir ima skusti, kur akys mato.

Esmėje, Varna ir Kanarka nesuprato viena kitos. Kanarka nesuprato to gyvenimo laisvėje, o Varna nesuprato gyvenimą nelaisvėje.

—Nejaugi tamstai, tetute, — Ką gi tu darei narvelyje? — Aš gerai dainuoju... — Na gi, padainuok.

Kanarka padainavo. Varna palenkė galvą ant šono ir nusi stebėjo.

—Tu tai vadini dainavimu. Cha cha... paiki gi buvo tavo šeiminkai, jeigu maitino už tokį dainavimą. Jeigu jau ką maitinti, tai tikrą paukštį, kaip pavyzdžiui, mane... Aną dieną sukarkiau — tai sukčius Vaska vos nuo tvoros nenuvirto. Štai tas — dainavimas.

—Ką gi tu darei narvelyje? — Aš gerai dainuoju... — Na gi, padainuok.

Kanarka padainavo. Varna palenkė galvą ant šono ir nusi stebėjo.

—Tu tai vadini dainavimu. Cha cha... paiki gi buvo tavo šeiminkai, jeigu maitino už tokį dainavimą. Jeigu jau ką maitinti, tai tikrą paukštį, kaip pavyzdžiui, mane... Aną dieną sukarkiau — tai sukčius Vaska vos nuo tvoros nenuvirto. Štai tas — dainavimas.

—Aš pažįstu Vaską... Keisčiausias žvėris. Jis kiek kartų sėlino prie mūsų narvelio. Akys žalios, taip ir žiba, išleidžia nagus...

—Na, kam baisus, o kam ir ne. Sukčius jis didelis — tas teisybė, o baisaus nieko nėra. Na, bet apie tai pakalbėsim paskui. O aš vis tiktai nenoriu tikėti, kad tu tikras paukštis...

—Iš tiesų, tetute, aš paukštis, visai paukštis. Visos kanarkos — paukščiai.

—Gerai, gerai pamatysime... O štai kaip tu gyvensi? — Man nedaug reikia... Keletą grudelių, cukraus šmotelį sausainėlių — štai ir soti.

—Matai, kokia ponia! Na, be cukraus dar apsieisi, o grudelių kaip nors gausi. Bendrai tu man patinki. Ar nori gyventi drage. Mano berže — puikus lizdas.

—Dėkoju. Tiktai štai žvirbliai.

—Su manimi gyvensi, tai niekas neišdrįs pirštu paliesti. Netai, kad žvirbliai, o ir sukčius Vaska žino gerai budą. Aš nemėgstu juokauti!

Kanarka iš karto gavo upą ir nulėkė drauge su Varna. Ką gi, lizdas puikus, jeigu dar sausainėlių ir cukraus šmotelį!..

Emė Varna su kanarka gyventi ir gyvuoti viename lizde. Varna nori ir mėgo kartais paurzgėti, bet buvo paukštis neblogas. Svarbiausias trukamas jos budo buvo tas, kad ji visiems pavydėjo, o save skaitė nuskriausta.

—Na, kuo geresnės už mane paikos vištos? O jas maitina, jas prižiūri, jas saugoja, — skundėsi ji kanarkai. — Taip pat štai paimti balandžius; kokia iš jų nauda? o ne, ne, ir numeta jiems saujele avių. Taip pat paikas paukštis... O vos aš prileikiu — mane tuojau visi ir ima vyti kiek gali. Argi tai teisinga. Ir dar bara vydami: — "Et, tu, Varna!" O tu pastebėjai, kad aš geresnė už kitus esu, o ir gražesnė... Leiskime, apie save to netenka kalbėti, o verčia patys. Ar netiesa?

Kanarka sutiko su visu kuo. — Taip, tu didelis paukštis... — Štai tame ir dalykas. Juk laiko papugas narveliuose, prižiūri jas, o kuo papuga geresnė už mane? Taip, paikiausias paukštis. Tiktai ir žino ką reikti ir murmėti, o niekas suprasti negali apie ką murma. Ar netiesa?

—Taip, pas mus taip pat buvo papuga ir baisiai visiems įgrisdavo.

—Bet ar mažai kitų tokių paukščių susirinko, kurie ir gyvena nežinia kam. Šnekučiai, pavyzdžiui, atleikia kaip bepročiai, nežinia iš kur, išgyvena vasarą ir vėl išleikia. Kregždės taip pat kielis, lakštingalos, — ar mažai tokios biauzybės susirinko. Nei vieno, bendrai rimto tikro paukščio... Vos šalčiuku kvėpia, — visi ir ima skusti, kur akys mato.

Esmėje, Varna ir Kanarka nesuprato viena kitos. Kanarka nesuprato to gyvenimo laisvėje, o Varna nesuprato gyvenimą nelaisvėje.

—Nejaugi tamstai, tetute, — Ką gi tu darei narvelyje? — Aš gerai dainuoju... — Na gi, padainuok.

Kanarka padainavo. Varna palenkė galvą ant šono ir nusi stebėjo.

—Tu tai vadini dainavimu. Cha cha... paiki gi buvo tavo šeiminkai, jeigu maitino už tokį dainavimą. Jeigu jau ką maitinti, tai tikrą paukštį, kaip pavyzdžiui, mane... Aną dieną sukarkiau — tai sukčius Vaska vos nuo tvoros nenuvirto. Štai tas — dainavimas.

—Aš pažįstu Vaską... Keisčiausias žvėris. Jis kiek kartų sėlino prie mūsų narvelio. Akys žalios, taip ir žiba, išleidžia nagus...

—Na, kam baisus, o kam ir ne. Sukčius jis didelis — tas teisybė, o baisaus nieko nėra. Na, bet apie tai pakalbėsim paskui. O aš vis tiktai nenoriu tikėti, kad tu tikras paukštis...

—Iš tiesų, tetute, aš paukštis, visai paukštis. Visos kanarkos — paukščiai.

—Gerai, gerai pamatysime... O štai kaip tu gyvensi? — Man nedaug reikia... Keletą grudelių, cukraus šmotelį sausainėlių — štai ir soti.

—Matai, kokia ponia! Na, be cukraus dar apsieisi, o grudelių kaip nors gausi. Bendrai tu man patinki. Ar nori gyventi drage. Mano berže — puikus lizdas.

—Dėkoju. Tiktai štai žvirbliai.

—Su manimi gyvensi, tai niekas neišdrįs pirštu paliesti. Netai, kad žvirbliai, o ir sukčius Vaska žino gerai budą. Aš nemėgstu juokauti!

Kanarka iš karto gavo upą ir nulėkė drauge su Varna. Ką gi, lizdas puikus, jeigu dar sausainėlių ir cukraus šmotelį!..

Emė Varna su kanarka gyventi ir gyvuoti viename lizde. Varna nori ir mėgo kartais paurzgėti, bet buvo paukštis neblogas. Svarbiausias trukamas jos budo buvo tas, kad ji visiems pavydėjo, o save skaitė nuskriausta.

—Na, kuo geresnės už mane paikos vištos? O jas maitina, jas prižiūri, jas saugoja, — skundėsi ji kanarkai. — Taip pat štai paimti balandžius; kokia iš jų nauda? o ne, ne, ir numeta jiems saujele avių. Taip pat paikas paukštis... O vos aš prileikiu — mane tuojau visi ir ima vyti kiek gali. Argi tai teisinga. Ir dar bara vydami: — "Et, tu, Varna!" O tu pastebėjai, kad aš geresnė už kitus esu, o ir gražesnė... Leiskime, apie save to netenka kalbėti, o verčia patys. Ar netiesa?

Kanarka sutiko su visu kuo. — Taip, tu didelis paukštis... — Štai tame ir dalykas. Juk laiko papugas narveliuose, prižiūri jas, o kuo papuga geresnė už mane? Taip, paikiausias paukštis. Tiktai ir žino ką reikti ir murmėti, o niekas suprasti negali apie ką murma. Ar netiesa?

—Taip, pas mus taip pat buvo papuga ir baisiai visiems įgrisdavo.

—Bet ar mažai kitų tokių paukščių susirinko, kurie ir gyvena nežinia kam. Šnekučiai, pavyzdžiui, atleikia kaip bepročiai, nežinia iš kur, išgyvena vasarą ir vėl išleikia. Kregždės taip pat kielis, lakštingalos, — ar mažai tokios biauzybės susirinko. Nei vieno, bendrai rimto tikro paukščio... Vos šalčiuku kvėpia, — visi ir ima skusti, kur akys mato.

Esmėje, Varna ir Kanarka nesuprato viena kitos. Kanarka nesuprato to gyvenimo laisvėje, o Varna nesuprato gyvenimą nelaisvėje.

—Nejaugi tamstai, tetute, — Ką gi tu darei narvelyje? — Aš gerai dainuoju... — Na gi, padainuok.

Kanarka padainavo. Varna palenkė galvą ant šono ir nusi stebėjo.

—Tu tai vadini dainavimu. Cha cha... paiki gi buvo tavo šeiminkai, jeigu maitino už tokį dainavimą. Jeigu jau ką maitinti, tai tikrą paukštį, kaip pavyzdžiui, mane... Aną dieną sukarkiau — tai sukčius Vaska vos nuo tvoros nenuvirto. Štai tas — dainavimas.

—Aš pažįstu Vaską... Keisčiausias žvėris. Jis kiek kartų sėlino prie mūsų narvelio. Akys žalios, taip ir žiba, išleidžia nagus...

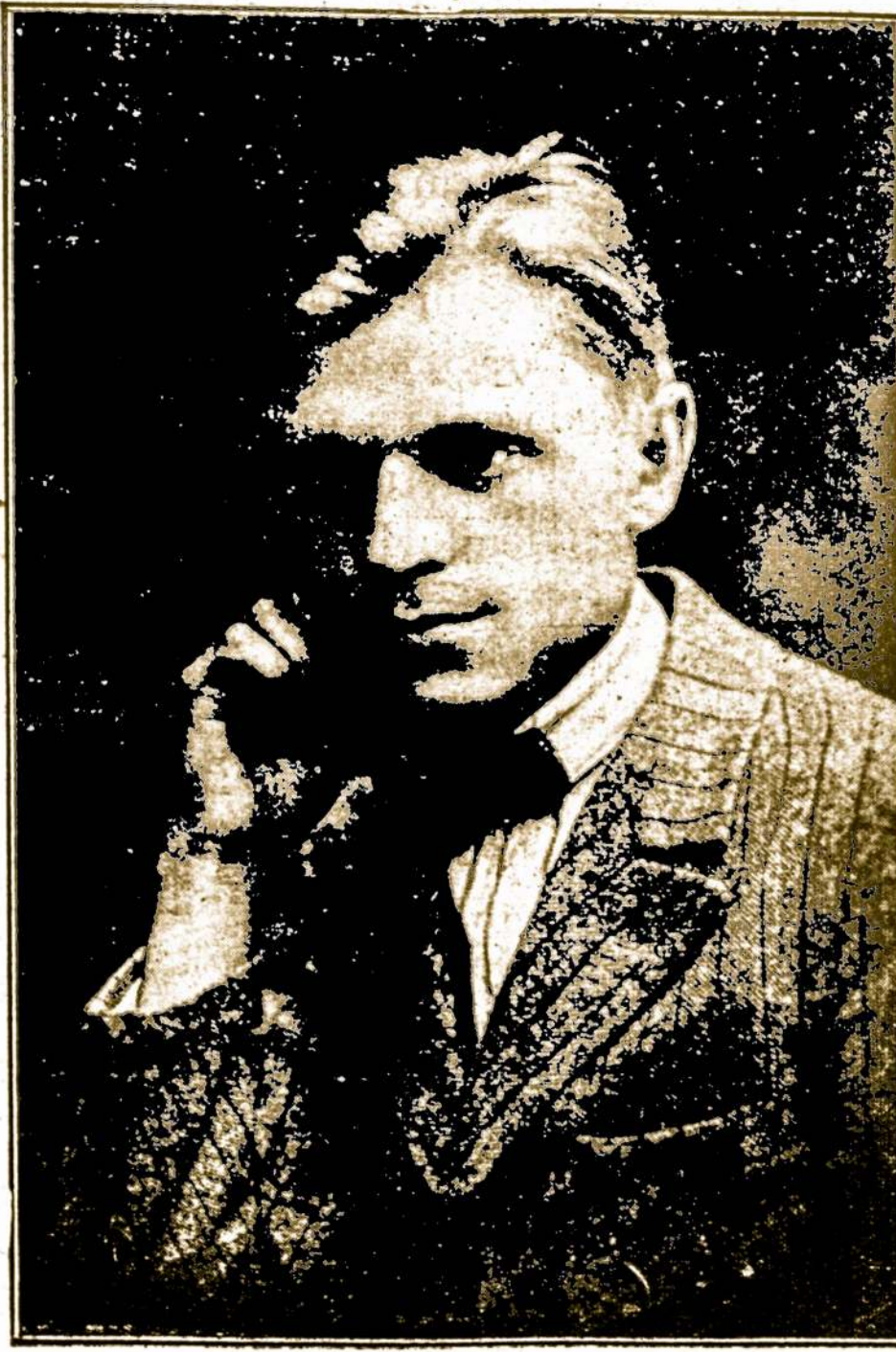
—Na, kam baisus, o kam ir ne. Sukčius jis didelis — tas teisybė, o baisaus nieko nėra. Na, bet apie tai pakalbėsim paskui. O aš vis tiktai nenoriu tikėti, kad tu tikras paukštis...

—Iš tiesų, tetute, aš paukštis, visai paukštis. Visos kanarkos — paukščiai.

—Gerai, gerai pamatysime... O štai kaip tu gyvensi? — Man nedaug reikia... Keletą grudelių, cukraus šmotelį sausainėlių — štai ir soti.

—Matai, kokia ponia! Na, be cukraus dar apsieisi, o grudelių kaip nors gausi. Bendrai tu man patinki. Ar nori gyventi drage. Mano berže — puikus lizdas.

—Dėkoju. Tiktai štai žvirbliai.

ARĖJAS VITKAUSKAS, LIETUVOS RASYTOJAS

niekas grudelio niekuomet nemumetė, — stebėjosi Kanarka. — Na, vieno grudelio? — Kokia tu paika! Kokie čia grudeliai? Tiktai ir žiūrėk, kad lazda kas neužmuštų arba akmeniui. Žmonės labai pikti...

Su pastara mintimi Kanarka niekaip negalėjo sutikti, todėl, kad ją žmonės maitino. Gali būti, tas Varnai taip atrodo. Tačiau, Kanarkai greitai teko pačiai įsitikinti žmonių piktumu. Kartą ji tupėjo ant tvoros, kaip staiga virš pačios galvos nušvilpė sunkus akmuo. Ejo gatve moksleiviai, pamatė ant tvoros Varną, — kaip gi nepaleisti į ją akmeniu?..

—Na, ar dabar matei? — klausė Varnos, užsilipusios ant stogo. — Štai visi jie tokie, t.y. žmonės.

—Gali būti, tamsta kuo nors įsipykai jiems, tetute? — Visiškai nieku. Tiesiai, taip pyksta. Jie manęs visi neapkenčia...

Kanarkai pasidarė gaila vargšės Varnos jos niekas, niekas nemylėjo. Juk tai ir gyventi negalima...

Priešų, bendrai, buvo pakankamai. Pavyzdžiui, katinas Vaska. Kokiomis godžiomis akimis jis žiūrėjo į visus paukštelius! nudavė miegantį, ir Kanarka matė savo akimis, kaip jis nutvėrė mažą, nepatyrusį žvirbliuką, — tiktai kalaukiai sutratėjo ir plunksnelės sudulkėjo. Ach, baisu! Paskui vanagai — taip pat geri — plaukioja ore, o paskui kaip akmuo ir krinta ant kokio nors neatsargaus paukščelio. Kanarka taip pat matė, kaip vanagas vilko viščiuką. Tačiau Varna nebijojo nei kokių, nei vanagų ir dargi pati nesilalino pasigardžiuoti mažą paukštį. Iš pradžių Kanarka tuo netikėjo, kol Neįsitikino savo akimis. Kartą ji pamatė, kaip žvirbliai visu buriu vijosi Varną. Lekia, čirškia, terškia... Kanarka baisiai išsigando Lizde.

—Atiduok, atiduok! — baisiai čirškė žvirbliai, lekiodami virš Varnos lizdo. — Kas gi tai tokia? Tai plėšikavimas!..

Varna sprudo į savo lizdą ir Kanarka su išgąstimi pamatė, kad ji atsinešė naguose negyvą, apkruvintą žvirbliuką.

—Tetute, ką tamsta darai? — Tylėk! — susnypštė Varna.

Jos akys buvo baisios — taip ir švytuojaa... Kanarka užmerkė akis iš baimės, kad nematyti, kaip Varna plėš nelaimingą žvirbliuką.

—Juk taip ji ir mane kuomet nors suėš". — manė Kanarka.

—Bet Varna, užkandusi, darėsi kiekvieną kartą geresnė. Nusivalė nosį, atsitupia patogiau kur nors ant šakos ir saldžiai snaudžia. Bendrai, kaip pastebėjo Kanarka, tetute buvo baisiai eđri ir visą ešdavo. Tai plutele duonos pavogs, tai šmotelį supuvusios mėsos, tai kažin kokias nuograuzas, kurias suieškodavo paplavų duobėse. Pastara buvo mėgiama Varnos užsiėmimu, ir kanarka niekaip negalėjo suprasti, kas per malonumas knis-tis paplavų duobėje. Tačiau, ir kaltinti Varną buvo sunku: ji suėsdavo kiekvieną dieną tiek, kiek nesuėstų dvi dešimtys kanarkų. Ir visas rupeštis Varnai buvo tiktai apie eđesį. Nutups kur nors ant stogo ir žiurinėja. Kai Varna tingėdavo pati ieškoti maisto, ji griebdavosi gudrumo. Pamato, kad žvirbliai ką nors tašo, tuojau ir puola. Buk tai lekia pro šalį, o pati rėkia visą gerklę: — Ach, aš neturiu laiko!.. visai neturiu laiko! — Priėkš, sugriebs grobį — ir lekia sau.

—Juk tai negera, tetute, atimnėti nuo kitų, — pastebėjo kartą pasipiktinusi Kanarka. — Negerai. O jeigu aš nuolat ešti noriu... — Ir kiti taip pat nori... — Na, kiti patys apie save pasirūpins. Tai, juk, jumis, eiklutes, narveliuose visuose maitina, o mes vis pačios turime pasirūpinti. O ir taip, ar daug tau arba žvirbliui reikia: palesiai grudelių, ir soti visai dienai.

Vasara prabėgo nepastebimai. Saulė pasidarė lyg šaltesnė, o diena — trumpesnė. Prasiėdėjo lietus, emė pusti šaltas vėjas. Kanarka pasijuto nelaimingiausiai paukščiu, ypatingai kai lydavo. O Varna — lyg nieko nepastebė.

—Kasgi iš to, kad lyja, — stebėjosi ji. — Lis, lis ir nustos. — Bet juk šalta, tetute. Ach, kaip šalta!..

Ypatingai blogai budavo naktimis. Šlapia Kanarka visa drebėjo. O Varna dar pyksta.

—Tai eiklutė! Ar tai dar bus, kai suspaus šaltis ir ims snigti.

Varna jausdavo dargi apmaudą. Koks gi tai paukštis, jeigu ir liečia, ir vėjo, ir šalčio bijo?! Juk taip ir gyventi negalima baltame pasaulyje. Ji vėl emė abejoti, kad jau ar paukštis ta kanarka. Turi būti, tiktai nuduoda paukštį!..

—Tikrai, aš tikriausias paukštis, tetute, — tikino Kanarka su ašaromis akyse, — tiktai man būna šalta.

—Na, žiūrėk. O man vis atrodo, kad tu tik nuduodi paukštį!..

—Ne, tikrai, nenuoduodu.

Kartais Kanarka labai susimastydavo apie savo likimą. Gaili būti, geriau būtų buvę pasilikti narvelyje... Ten ir šilta ir soti. Ji dargi keletą kartų prilėkė prie to lango, ant kurio stovėjo narvelis. Ten jau tupėjo dvi naujos kanarkos ir pavydėjo jai.

—Ach, kaip šalta! — gailiai čirškė šalanti Kanarka. — Leiskite mane namo!

Kartą rytą, kai Kanarka pažvelgė iš varnos lizdo, ją nustebino lūdnas vaizdas: žemė per naktį apsidengė pirmu sniegu, lyg numirėlio drobule. Visa buvo aplinkui balta. O svarbiausia — sniegas apdengė visus tuos grudelius, kuriuos mto Kanarka. Buvo pasilikusios šermukšnės; bet ji negalėjo lesti tų rugščių uogų. Varna — ši tupi, lesa šermukšnes ir giria.

—Ach, skanios uogos!

Pabadvaisi dvejetainą dieną, Kanarka nusiminė. Kas gi toliau bus? Taip galima ir iš bado mirti.

Tupi Kanarka ir dejuoja. O čia mato, — atbėgo į sodą tie paplavų mokyklos vaikai, kurie metė į Varną akmeniu, ištiesė ant žemės tinkelį, papylė skanių lininių sėklų ir nubėgo.

—Bet jie visai nepiktai, tie vaikai, — nudžiugo Kanarka, žiūrėdama į ištiesią tinklą. — Tetute, vaikai man lesalo atnešė.

—Geras lesalas, nėra ko sakyti, — sumurmėjo Varna. — Tu ir nemanyk ten kišti nosį... Gir-di: Kaip tiktai pradėsi lesti grudelius, taip ir paklinsi į tinkelį.

nors tašo, tuojau ir puola. Buk tai lekia pro šalį, o pati rėkia visą gerklę: — Ach, aš neturiu laiko!.. visai neturiu laiko! — Priėkš, sugriebs grobį — ir lekia sau.

—Juk tai negera, tetute, atimnėti nuo kitų, — pastebėjo kartą pasipiktinusi Kanarka. — Negerai. O jeigu aš nuolat ešti noriu... — Ir kiti taip pat nori... — Na, kiti patys apie save pasirūpins. Tai, juk, jumis, eiklutes, narveliuose visuose maitina, o mes vis pačios turime pasirūpinti. O ir taip, ar daug tau arba žvirbliui reikia: palesiai grudelių, ir soti visai dienai.

Vasara prabėgo nepastebimai. Saulė pasidarė lyg šaltesnė, o diena — trumpesnė. Prasiėdėjo lietus, emė pusti šaltas vėjas. Kanarka pasijuto nelaimingiausiai paukščiu, ypatingai kai lydavo. O Varna — lyg nieko nepastebė.

—Kasgi iš to, kad lyja, — stebėjosi ji. — Lis, lis ir nustos. — Bet juk šalta, tetute. Ach, kaip šalta!..

Ypatingai blogai budavo naktimis. Šlapia Kanarka visa drebėjo. O Varna dar pyksta.

—Tai eiklutė! Ar tai dar bus, kai suspaus šaltis ir ims snigti.

Varna jausdavo dargi apmaudą. Koks gi tai paukštis, jeigu ir liečia, ir vėjo, ir šalčio bijo?! Juk taip ir gyventi negalima baltame pasaulyje. Ji vėl emė abejoti, kad jau ar paukštis ta kanarka. Turi būti, tiktai nuduoda paukštį!..

—Tikrai, aš tikriausias paukštis, tetute, — tikino Kanarka su ašaromis akyse, — tiktai man būna šalta.

—Na, žiūrėk. O man vis atrodo, kad tu tik nuduodi paukštį!..

—Ne, tikrai, nenuoduodu.

Kartais Kanarka labai susimastydavo apie savo likimą. Gaili būti, geriau būtų buvę pasilikti narvelyje... Ten ir šilta ir soti. Ji dargi keletą kartų prilėkė prie to lango, ant kurio stovėjo narvelis. Ten jau tupėjo dvi naujos kanarkos ir pavydėjo jai.

—Ach, kaip šalta! — gailiai čirškė šalanti Kanarka. — Leiskite mane namo!

Kartą rytą, kai Kanarka pažvelgė iš varnos lizdo, ją nustebino lūdnas vaizdas: žemė per naktį apsidengė pirmu sniegu, lyg numirėlio drobule. Visa buvo aplinkui balta. O svarbiausia — sniegas apdengė visus tuos grudelius, kuriuos mto Kanarka. Buvo pasilikusios šermukšnės; bet ji negalėjo lesti tų rugščių uogų. Varna — ši tupi, lesa šermukšnes ir giria.

—Ach, skanios uogos!

Pabadvaisi

TRYS TIESOS APIE GIRTUOKLYSTĘ

Pats Skaityk ir Kitiems Pasakyk — Parašė Kun. Kaz. Paltarokas

I. Girtuoklystė — Nesveikata “Sveikas!” — “Dėku!”

(Tęsinys)

Ištikrųjų gi nuo koleros pirmi žusta girtokiai. 1832 m. Maksvoje daug kas metė gerti degtinę, pamatę, jog nuo koleros mirusiųjų dauguma buvo girtuokliai. Dr-as Nikolskis apie kolera, siautusia Peterburge 1892 m., stačiai sako, kad tose miesto vietose, kame daug buvo smuklių, buvę daug ir sergančių kolera. Profesorius Adams iš Glasgovo, pasiremdamas ištyrimais, darytais koleros metu, susekė, kad iš šimto susirgusių kolera — blaivininkų miršta 19, iš šimto gi vartojančių svaiginančių gėrų — 91 žmogus. Delto šitas mokslo vyras ištarė tuos atmintinus žodžius: “Jei turėčiau valdžią, tai ant kiekvienos smuklės liepčiau didelėmis raidėmis užrašyti: “Čia pardudama kolera”.

Gydytojas Frickas iš Šveicarijos Zurich'o savo knygoje apie alkoholį rašo, tukstantį kartų buvę parodyta, pasirėmus moksliskais tyrinėjimais, jog kiekvienas, gėriąs svaiginančius gėrų, mažesnę turis stiprybę visoms ligoms pergalėti; labai tai esą žymu prie uždegimo plaučių. Daugelio gydytojų prityrimai parodė, kad nuo tos ligos mirtingumas du-tris kartus skaitlingesnis tarp girtuoklių, negu blaivininkų.

Džiova del didelio nuo jos mirstančių skaitliaus teisingai laikoma labiausia naikinancija ir didžiausia prasiplatinusia liga; bet ir parodyta, kad alkoholis labai padeda jai plėtotis; mat, alkoholio nuodai nusilpnina kuną; džiovos gamalėliai geriau gali veisties jame. “Geros ketvirtos dalies džiova sergančiųjų ligonių, — anot Aleksiejevo, — priežastis — alkoholis”. Francijoje susekta, kad mirtingumas nuo džiovos didesnis tose šalyse, kuriose daugiau žmonės išgeria svaiginančių gėrų.

Koks aplamai mirtingumas nuo svaiginančių gėrų, galite iš to spręsti: Rusijoje nuo girtuoklystės staiga miršta kasmet po 5 tukstantis; o kiek žūna pamažu? Po vieną iš devynių žmonių! Danijos miestuose kas septintas vidutinio amžiaus vyriskasis miršta del girtuoklystės! Šveicarijoje beveik tas pats dedasi. Anglijoje viena gydytojų draugija suskaitė, kad jų krašte be laiko mirštą kas-met mažiausia 40 tukstančių nuo girtuokliavimo. Vienas universitetos profesorius apskaitė, jog per paskutinius 30 metų visoje Europoje nuo girtybės mirė 7½ milijono žmonių, tai yra daugiau, negu žuvo per visus XIX šimtmetįje buvusius karus! Ar tai ne baisu?!

Žinomas yra visiškas tų, ar kitų laukinių tautų išmirimas, prasiplatinus tarp jų girtuoklystei. Kur dingo maorų tauta, gyvenusi Naujoje Zelandijoje? Ligšiol galite matyti jų gyvenimo vietas, nes jų triobų griuvėsiai teberio gso; dar yra ir jų sodnų liekanos; tik tvorų vietoje pilna bonkų. Tušti buteliai pasiliko, žmonės gi, juos ištuštinę, mirė! “Ne anglų ir amerikiečių parakas, bet ugnies vanduo pirklių-mainininkų, mokėjusių jiems už prekes spiritu, išnaikino raudonveidžius Šiaurinėje Amerikoje”, sako gydytojas Aleksiejev'as.

Užtat vienas indijonų globėjas pasakė Anglijos ministrai: “Mes kitą kartą buvome labai skaitlingi; mums prigulėjo visa Augštoji Kanada; mes užsidirbdavome maistą medžiojimu ir žuvavimu; bet baltieji žmonės, kurie atėjo pas mus pirkliauty, išmokė mūsų tėvus gerti ugnies vandenį;

nuo to mūsų žmonės ėmė sirgti, mirti, skursti; daugybė visaip žuvo ir dabar mūsų visai maža tėra”. Kitas senas indijonas persėginėjo savo jaunuomene: “Negerkite nuodingo baltųjų žmonių gėralo, nes jį atsiuntė piktoji dvasia, kad mus, indijonus, išnaikintų”.

Dar butų pusė bėdos, jei su girtuoklio mirtim viskas pasibaigtų. Nuo girtuoklystės žusta netikėtai girtuoklis, bet ir kitos kartos. Alkoholis naikina netik pačius geriančius; jis užnuodija dar jų vaikus, anukus ir tolimesnes gimines. Kad tėvai serga ir miršta nuo girtuoklystės, tat jų darbas; bet priversti kentėti niekuo nekaltus vaikus, — tai nedorybė, kuriai nėra vardo. Dar Aristotel'is gilioje senovėje pasakė: “Girtuoklė motina gimdo girtuoklius vaikus”. Ir dabarties mokslas tai patvirtina.

“Mes su motinos pienu įčiulpėme palinkimą gėrusių bočių”, rašo gydytojas Aleksiejev'as apie rusus, — “Lengva matyti, kaip mažai tepalinkę girtuoklystės žmonės ne mūsų tautos, persikrikštiję iš totorių, žydų; geria jie mažai; girtuoklystė tarp jų didelė retenybė, išimtis. Žydai, ilgus amžius gyvendami Lenkijoje, atsižymėjusioje nuo senovės vyno gėrimu ir dabar dar tame neatsilikusioje nuo savo kaimynų, pasiliko blaiviais, nors vyno pardavimas jų rankose. Azijoje 500 milijonų kyniečių, indijonų ir įvairių musulmanų turi kliaudžių ir ligų, bet jie negirtuokliai: pas juos nėra įgimto, paveldėto svaiginančių gėrų troškimo”.

Prie to, ką čia daktaras Aleksiejev'as apie motiną sako, reikia pridurti, kad girtuoklyste savo vaikus gali užkrėsti kaip motina, taip ir tėvas. “Žinoma, — sako daktaras Priklonskis,—ne visuomet iš girtuoklių gimdytojų gema tokie ir vaikai; vienok jų vaikai turi didesnę už kitus palinkimą likti girtuokliais”. Dažniausiai girtuoklių vaikai kenčia blogas tėvų girtuoklystės pasekmes, nors tankiai atsitinka, kad tat atsiliepa tik anukuose. Pusė, beveik ¾ dalis vaikų, gema su palinkimu girtuoklystės. Crothers'as paduoda, dar didesnę nuosimtį, butent 80 %; iš tų aštuonių dešimčių — 40 gauna palinkimą nuo gimdytojų girtuoklių, 20 nuo tėvukų, 20 nuo nesveikų tėvų be girtuoklystės įtekmės, tiktai 20 iš šimto tepipranta prie svaiginančių gėrų per blogus pavyzdžius, draugus ir kitas priežastis.

Nebesakant apie girtybę, girtuoklių vaikai kenčia dar daug visokių kitų ligų. Patįs esate girdėję, kad tas ir tas prigimė tokią ir tokią ligą. Girtuoklių tėvų vaikai tankiausia miršta pirmais amžiaus metais, auga blogai, jei susilaukia keliolikos metų, esti žiopliais — silpnapročiais. Lunier'as sako, kad bukapročių vaikų pusė paeina iš gimdytojų girtuoklių.

Apie kitas lengvesnes ligas nėra ko ne minėti: girtuoklių šeimynose jos veisiasi kaip piktžolės; beveik pusę kudikių nuvaro kapuonsa, kitą-gi tiek ant visados padaro nelaimingus. Demmė, profesorius iš Šveicarijos Berno, per 12 metų sulygino vaikus, paeinančius iš 10 girtuoklių šeimynų, su vaikais tiek pat šeimynų blaivių; jis patėmijo, kad iš 57 vaikų girtuoklių tėvų tik 10 gerai lavinosi dvasiškai ir kuniškai, 25 mirė pirmais metais, 5 buvo puskvailiai, 22 atsižymėjo įvairiomis negalėmis, ar palinkimais į ligas; tuotarpu dešimties blaivių šeimynų vaikai visai kitaip atrodė: iš 61 vaiko tik 5 pasimirė pirmais metais, 6 buvo liguistai, neišsilavinę, likusiųjų 50 vaikų buvo sveikiausi. D-ras Legrain'as ištyrė 215 gir-

Arėjas Vitkauskas Keturi Eilių Punktai Pasiliuosavusio iš Kariuomenės Bernioko

Vienas kaimo bernelis, atlikęs savo tarnybą kariuomenėje, buvo paliuosuotas namo. Jis turėdamas patraukimą rašyti eiles, parašė tokius tris punktus apie savo pasiliuosavimą:

1. “Sudiev!” kelinėms.

Sudiev jums, kelinės plačiausias, Kuriose tiek ilgai braidžiau — I jūs kišenes kuo giliausias “Nudžiautus” obuolius slėpiau.

Sudiev, daugiau nebebraidyti Po jusų kiškas sieksnines, Daugiau jau jus' nebevalysiu, Nelopysiu jau jus' skyles.

Sudiev jums, kelinės brangiau- Ir su skylėm ir su lopais, [sios, Kurios išrodėte ant kinų Lyg oro pripustais mašais.

Sudiev, kelnaitės, laiko stoka, Tuoj jums velku ir metu, — O ne! Dar reik išsimt taboką! Na, išėmiau — sudiev, einu!..

2. “Sudiev!” šautuvėliui.

Sudiev, broleli šautuvėli, Kurį gražiai aš vis valiaiu, Ir po kuriuo tiek valandėlių “Už bausmę” po langais ken-

Sudiev, tu draugas kuo geriau- Kareiviams visuomet buvai, Nevienu lenką psikreviausia Prie mūsų rubežiaus pakirtai!..

Sudiev, tave visur nešiojau, Tave ir keikiau ir bariaiu, Bet vėl mylėjau ir globojau Ir snukį tepalu valiaiu.

Dabar kolkas mes turim skirtis, Einu, broliuk, aš pailsėt, O tu neliusk,—reikės gal greitai Prieš lenką tave pakiltė!..

3. “Sudiev!” visiems draugams kareiviams.

Sudiev, draugžiai — macūs Kovojom kartu tiek ilgai, [vyrai Dabar, kol dar neperšiskyrę, Užtraukim dainą šią “macnai”:

“Su ponais kovojom, Didžpilių prikluojom [čiausias. Mes kruvas didžiausias, aukš- Lenkijoj penėti, Pasienu smirdėti, Paliko jie amžiams ilgiausiams... Prakeikti jūs pónai, Lenkijos valdonai, I Lietuvą daugiau nebeikit — Kitaip, tai — žinokit Mūs šautuvų “smoką”, Neliks jusų pilvai vėl sveiki!”

(“Lietuvos Ukinkinkas”)

Arėjas Vitkauskas Piktumas ir Gerumas (Sueiliuota pasaka)

Kartą vėjas ir saulutė susiginėjo truputį, kas tvirtesnis bus iš jų, ginčas buvo dėl jėgų.

Žmogų einant pastebėjo, gal nuo saulės, gal nuo vėjo apsiaustą turėjo jis, o gal manė dar, kad lys.

Vėjas tarė: “Aš tvirtesnis Na, kas bus iš mus greitesnis, apsiaustą numes žmogaus — pirmą pagyrimą gaus?..”

Taip jis taręs ėmė pusti, manė, jog jėga jo rusti greitai apsiaustą nutrauks... Na, saulutė čia palauks.

Vėjas tampė kiek galėjo apsiaustą, bet netesėjo jo nutraukti nuo žmogaus, vėjo stumdomo smarkaus.

Apsiaustą šis prisispaudė ir vėjelis kiek negaudė — nepagavo jo skvernų ir nustojo net jėgų...

Čia nušvito ir saulutė, ėmė kaitinti truputį, o toliau — karščiau, karščiau... Ėjo jau žmogus lėčiau ir toliau nebeištvėrė, iš rankovių išsinerė ir be apsiausto visai ėjo jau toliau įsiai...

Galima čia pastebėti, kad jėga ką nugalėti, kaip tam vėjui, štai, sunku, nugalės greičiau geru toks kaip šildanti saulutė, nes — tvirta jėga švelnutė.

Palanga, 1931. VIII. 16.

NUOTRUPOS IS VITKAUSKO RAŠTŲ

Egoistas

Jis buvo visais žmonėmis nusivylęs. Liko vienas kaip vienas. Kartus patyrimas jį pamokino, kad nieku pasitikėti negalima. Jis parašė sau obalsi ant sienos: “Tavo bičiulis — tu pats!” Tai turėjo priminti nepasiduoti mintims apie bičiulišką atsidavimą Kam nors, kai dvasioje sielvartas, o dar ieškoti savyje jėgų, nes tai tikriausias budas rasti nepavojingą išieiti. Žinoma, jam skaudėjo širdį nuo to, kad negali žmogumi pasitikėti, butų geriau priešingai, bet... skaudus gyvenimo patyrimas!

Atėjo pas jį žmogus. Pažiūrėjo ant skurdaus buto sienos obalsį “Tavo bičiulis—tu pats!” ir išėjo. “Koks jis egoistas, savimylsl...” — tarė išeidamas... Kaunas, 1931. III. 18 d.

Taikos Spaudos Tarnyba

Žinoma, niekas neneigs spaudos reikšmės ir svarbos taikai. Tuojau po pasaulinio karo pacifizmo veikėjas Pragos teisėjas V. Pšornan pasiūlė Tarptautinei Taikos Įstaigai Berne, dabar Geneveje, įsteigti Tarptautinį Taikos Spaudos Biurą. Bet mintis nerado Tarptaut. Taikos Įstaigoje jokio pritarimo. Kitos dvasinės ir kultūrinės srovės, pav. sienizmas, esperanto ir kt. turi jau senai savo spaudos biurus. Tik dabar Olandijoje įsteigė panašus spaudos biuras, kuris oficialiai vadinasi Tarptautine Taikos Spaudos Tarnyba. Tarptautinė Taikos Spaudos Tarnyba Amsterdame nusistatėsi rinkti ir platinti visas svarbias žinias iš taikos judėjimo srities. “Tarptautinės Taikos Spaudos žinios” išėina pradižoje kas keturiolikta dieną, vėliau kartą arba du savaitėje, ir iš karto keturiose kalbose (vokiečių anglų, prancūzų ir esperanto) ir teikia svarbiausias žinias iš taikos judėjimo srities visose pasaulio šalyse. Kainuoja metams 40 ol. fl., pusė metų 25 ol. fl. Adresas: Internationaler Friedens-Pressediens, Amsterdam, Eingel 91-93 (Olandija).

Nauja Fordo Ligatūra

Kai pereitų metų gruodyje iš Fordo dirbtuvės buvo išleistas naujas modelis “A”, buvo paskelbta, kad modelio išorinės nauginės dalys pagamintos iš nerudyjančio p'ieno Dabar išaiškinta, kad iš tikrųjų tai nepaprastas nerudyjias plienas, o tam tikra ligatūra, ikišiol automobilių pramonėje nevertota. Ta ligatūra yra iš valyto plieno sujungta su 18-ka nuosimčių chromo, 8% nikelio ir nedidelėmis dalimis anglies, mar gano, fosforo ir sieros. Naugė iš tos ligatūros nerudyje, negenda esant bet kokia orui, ir yra iš vienos iš kiečiausių rūšių, žinomų plieno pramonei.

Laikraščių Tiražai

Berlyne Vokietijos institutas laikraštininkystei išleido knyga, kurioje yra įdomios žinios apie laikraštininkiją.

Vokietijoje dabar leidžiama 3353 laikraščiai, taip kad vienas laikraštis tenka 18.700 gyventojų, tuo tarpu, kaip Amerikoje vienas laikraštis tenka kiekvienam 62.000 gyventojų.

Leidiny, turįs didžiausią tiražą — “Berliner Morgen Post” (600.000 ekz.). Tuo atžvilgiu labiausiai išsiplatinęs vokiečių laikraštis atsilieka nuo Londono “Deili Meil”, turinčio 2.000.000 tiražą, ir Paryžiaus “Pti parizien”, turinčiam 1 mil. 800 tukst. tiražą.

Dviratis — Laivas

Du Vokietijos išradėjai Albert Kut ir Herman Bujon padarė mašina, panašią į patobulintą dviratį, kuris gali būti perdirbamas į laivą ir atbulai. Perdirbimas reikalauja nedaugiau kaip 15 minučių. Laivas pasidarą 4-20 metro ilgumo, 78 santimetrų platumo ir talpina 150 kilo krovinio. Mašina daro apie 17 kilometrų per valandą, visai tin-

ka keliavimui sausuma ir vandeniui ir gali būti labai naudinga ekskursantams, kariams, pasienininkams ir t.t. Išradėjai kaip bandymą padarė ant padarytos jų mašinos apie 3.000 kilometrų plentais, upėmis, ežerais, ir mašina visai išlaikė bandymą. Viena iš Vokietijos įmonių mano išleisti pirmą tokių dviračių seriją.

Anglijos Vaikų Futbolo Rungtynėse

Anglijos mokyklos sportui teikiama labai didelės reikšmės. Mokinių tarpe gerokai išsiplatinusi netik lengvoji atletika, bet ir futbolas. Kai kurie sporto klubai skiria perleidžiamasias dovanas vien tik dėl to, kad vaikuose sužadintų futbolo parengimą. Kasmet įvyksta kurioje nors vietoje visos Anglijos mokyklų futbolo rungtynės. Tokios eilinės rungtynės šiais metais įvyko Southampton, kurių pasiūlytū buvo susirinkę virš 40.000 žmonių. Laimėjo North-umerlando komanda, susidedanti iš kalnakasių vaikų.

Sportas

Argentino lietuvų sporto Sąjunga, Šarkio-Zukausko vardu, kaip praneša “Argentino Lietuvių Balsas”, įsikūrė rugsejo 21 d. Buenos Aires mieste. Steigiant dalyvavo 38 įvairių sporto sričių specialistai ir mėgėjai. Po pranešimų ir diskusijų buvo nutarta įsteigti Argentinios Lietuvių Sporto Sąjungą Šarkio-Zukausko vardu. Vėliau išrinkta valdyba iš 5 asmenų. Sąjunga jau dabar įsteigė futbolo komanda, bokso sekcija, lengvosios ir sunkiosios atletikos, bėgimo sekcijas ir t.t. Sportininkai mano greitai pasirodyti vietoje lietuviams, surenkdami sporto vėkara.

Amerikoje Gelbsti Medžius

Valstybėse, kuriose parazitai naikina mišką daugiau kaip gaisrai, valdžia paskyrė 2.500.000 dolerių sekančių 10 metų laikui.

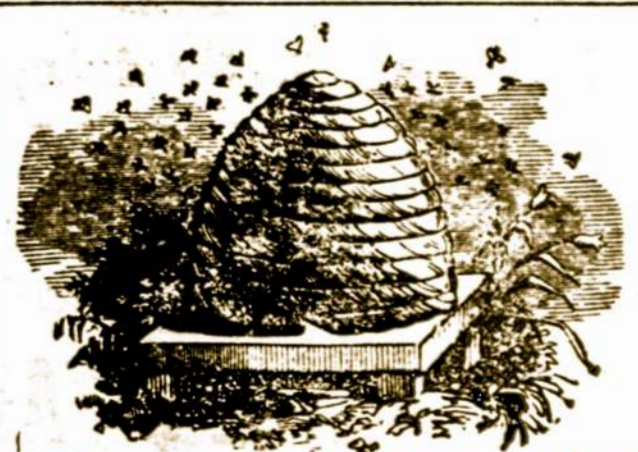
Miškai Washington, Idaho, Oregon ir Montana valstybėse apima 3.000.000 akrų plotą ir kas metai iš jų yra naudos už 40.000.000 dolerių. Virš milijono akrų miško kontroliuoja valdžia.

Tas medžių parazitais yra tokie gyvi šašai, kurie auga ant krūmų. Nuo krumo persineša ant pušų, apjuosia medžio žemutinę dalį ir medį nudžiovinę sugryžta vėl ant krūmų ir laukia kitos pušies.

Kalifornijoje abai naikina pušis tam tikros pušų bitelės. Jungtinių Valstybių miškų globai paskirta 200.000 dolerių naikinimui tų parazitų.

Apskačiuojama, kad per metus laiko tos bitelės daro už 1.000.000 dolerių nuostolų pušų numarinimui. Jų naikinimo budas toks: deginti tą žievę, po kuria tik susekama bitelės.

Pušų bitelės persiėda per žievę ir tarp žievės ir medžio apėda juostą ir deda savo kiaušinius. Kada apjuosia kiaušiniai medį, pušis nudžiusta.

TIKRAS LIETUVIŠKŲ RIEŠŲ MEDUS

Šitą pavasarį dar tiktai išimtas iš bičių. Aš galiu garantuoti kiekvieną šio medaus lašelį, kad aš pats išėmiau iš avilų. Mano bičių medus kas metai gauna pirmtinį laimėjimą. Mokestis su pristatymu: Už stiklinę medaus kvortą 75c Už galloną \$3.00 ir Koruikas Dovanai

Galit ypatingai kreiptis arba užsakymus del persiuntimo paduo' sekančių adresu

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon St. Worcester, Mass

tuoklių šeimynų su jų 814 ainiiais. 174 vaikais mirė pirmais savo gyvenimo metais, 427 paliko girtuokliais, daugiau negu penkta vaikų dalis turėjo priemetį; apskritai sakant, didesnė vaikų dalis rodė aiškius išsigimimo ženklus kune ir sieloje. Baisus girtuoklystės vaisių paveikslas!

(Bus daugiau)

Vietos žinios

Vilniaus Gedulo Dienos Paminėjimas

Spalio 9-tą dieną, lietuvių tauta minėjo penkiolikos metų sukaktuvės nuo lenkų pagrobimo Vilniaus, Lietuvos sostinės. Šiais metais, Worcestery, paminėjimas įvyks sekmadienį, spalio 20-tą, L. U. K. svetainėje, 12 Vernon gatvės. Prasidės 7-tą valandą vakaro. Vilniui Vaduot Sąjungos skyrius rengia įspūdingą programą, kuri susidės iš kalbų ir dainų. Kalbėtojai bus sekantieji: Jokubas Chajetavičius, Lietuvos Diplomatas Teisininkas ir Panevėžio apygardos Teismo kandidatas; vietinis advokatas Kazys Tamulionis; svečiai atvykę iš Lietuvos. Bus paruošta protesto rezoliucija prieš Lietuvos priešus.

Kiekvienas lietuvis kviečiamas imti dalyvumą Vilniaus gedulo dienos paminėjimo suėjime. Musų išeivių pareiga yra paminėti Vilniaus pagrobimo sukaktuvės ir pasiūsti protesto rezoliucijas. Tuomi duosim su-prast pasauliui, kad "Mes be Vilniaus nenurimsim".

Rengimo Komisija

50 Darbininkų Bus Priimta

Brockert Brewing kompanija iš Connecticut valstijos užmokėjo \$52,000 už Bowler Brewing kompanijos dirbtuvę ant Ellsworth gatvės Worcester County Institution for Savings laiko naują paskolą — virš \$40,000.

Penktadienį ir Šeštadienį PARDAVIMAS GRAŽIŲ, MARGINTŲ ŽIURSTŲ

4 UŽ \$1.00
(po 29c)

Gražiai iškirpti ir pasiūti įvairiomis madomis. Visi pasiūti iš geros medžiagos, kuri nenublunka. Mieros: mažos, vidutinės, didelės. Kraštai atsiūti su pritaikančios spalvos medžiagos.

TREČIAS AUKŠTAS

Savaitės Pabaigos Specialis Išpardavimas

Mes dar tik gavom naują užsakymą

200 SPORTO PALTŲ

mieros nuo 12 iki 46 — vertės iki \$16.98

UŽ \$8.74

MOTERIŠKOS SUKNIOS UŽ \$3.84

Mes taipgi turime didelį pasirinkimą paltų su kailiais

\$13.74 IKI \$21.74

PADARYTI PARSIDUOTI IKI UŽ \$39.50

JULIA STYLES STOSKUS, Vyriausioji Pardavėja

ROME'S APPAREL SHOP

100 GREEN ST. — WORCESTER, MASS.

REKORDŲ ISPARDAVIMAS

Columbia — Victor — Okeh — Odeon

REKORDAS PO 50c-75c

Kas pasiskubins, tas turės progą įsigyti naujausius ir gražiausius rekordus Kreipkitės:—

Amerikos Lietuvis Knygynas, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Laimėję Kandidatūrą Ruošiasi Prie Rinkimų

Pereito antradienio rinkimo kandidatų pasekmės tokios, kad Edward J. Kelley liko demokratų kandidatų į miesto majorus, gaudamas 3,149 daugiau balsų negu dabartinis majoras Mahoney; republikonų kandidatas paskirtas Walter J. Cookson. Vienok, republikonų kandidatas gavo 4,930 daugiau balsų negu demokratų. Bostono gubernatorių Curley yra labai susirūpinęs ir remia Kelley kandidaturą. Jisai deda pastangas, kad jo tautietis laimėtų.

Adv. Harold D. Donahue paskirtas demokratų kandidatų į aldermanus, ir republikonų laimėjo C. Vernon Inett.

Pažymėtina, kad nė vienas lietuvis nebuvo nominuotas, nors jų buvo daug šiais metais. Tas daugumas ir buvo priežastis nepasisekimo. Lietuviai neturi tarp savęs susitarimo, išblaškyti ir todėl priešai gali su jais daryti ką nori. Ketvirtoje srityje ypač gudurus Maurice V. O'Toole, vos pradinę mokyklą užbaigęs, bet jau gyvenimą sau pasidarė politiškuose veikimuose, laimėjo delto, kad jo aponeitai buvo du lietuviai — Pallys ir Zemaitis. Stanley Jarzobski, penktoje srity, kur apsigyvenę daug lietuvių, lenkas laimėjo kandidatūrą į miesto tarybą. Jisai buvo vienintelis lenkų kandidatas, gi lietuvių buvo į tą pačią kandidatūrą trys — Jankauskas, Averka ir Česna. Rep.

Lietuvių Radijo Programas

Prašome užsistatyt savo radijus — WHDH stoties (830 kilocikliais) kaip 9:30 ryte šį sekmadienį.

Programos dalyviai: 1. — Povilo Merklio orkestra iš South Bostono. 2. — Elena Sadauskaitė iš New Yorko, dainininkė ir Gabijos Vyru Oktetas.

Prašome neužmiršt parašyti laiška ar atvirutę į stotį WHDH, parašydami kaip patiko programa arba klauskite kokias dainas norėtumet išgirst? Adresuokite: Radijo Korporacija; 73 Faragut Rd., So. Boston, Mass. Liet. Radio Korp.

Lietuvaitė Teisininkė Susižiedavus

Ona Stulgaičiūtė, žinoma kaip Anna Johnson, kuri yra teisininkė, Mahoney (majoro) & Moynihan firmoje šiomis dienomis susižiedavo su Worcesterio šerifo sunu, Louis H. Rocheleau.

Ona Stulgaičiūtė yra Uršulės ir Pranciškaus Stulgaičių dukterė, nuo 214 Dewey gatvės. Ji yra "Worcester County Bar Association" narė, nes ji pasekmingai išlaikė valstybinį kvotimus. Louis H. Rocheleau yra gerai žinomas Worcestery, apdraudos agentas, kurio ofisai randasi 16 Norwich gatvės.

Žymi Rašytoja Ištekėjo

Saplio 16-tą dieną, šv. Kazimiero bažnyčioje, 9-tą valandą ryto, Uršulė Jokubaitė susituokė su Kazimieru Daukantu, iš Gardner, Mass. Bronė Sidabriūtė buvo pamergė ir Bronius Daukantas buvo pabrolis. Prisirinko labai daug žmonių, nes panelė Uršulė darbavosi prie lietuviškų draugijų, ypač Moterų Sąjungos 5-tos kuopos. Ji yra žinoma kaip gabi rašytoja ir uoli lietuviškų laikraščių bendradarbė.

Po vestuvių, jos sesers Anilės ir švogerio Motiejaus Staliūnionių namuose, 14 Common-

CHRYSLER ir PLYMOUTH

NAUDOTŲ KARŲ ISPARDAVIMAS

Pradedant šeštadienio ryte ir pakol visi naudoti karai bus išparduoti, mes parduosim šiuos karus už Jusų kainas ir sąlygas:

1935 CHRYSLER SEDAN, Demonstratorius	1935 PLYMOUTH, Demonstratorius
1931 DODGE SEDAN	1929 HUDSON SEDAN
1931 AUBURN SEDAN	1928 HUDSON SEDAN
1928 BUICK SEDAN	1931 BUICK COUPE
1931 PEERLESS SEDAN	2 DODGE SEDAN PASIRENKANT \$50.
1933 DODGE DE LUXE MODELIS, SU RADIO	— \$200. PIRMA MOKESTIS

Yra dar 20 karų iš ko išsirinkt ir visi karai gvarantuoti. Mes turime parduoti, idant padaryt daugiau vietos. Musų nuostolis bus Jusų naudai. Ateikite ir dukite pasiūlymą už bile kurį naudotą karą ką turime.

L. & K. MOTOR, INC.

Lietuvininkas ir Petkunas, Savininkai

5 Grabowski Square

TEL. DIAL 2-9041

Worcester, Mass.

wealth Ave., įvyko puota, į kurią buvo pakviesta giminės ir artimi draugai. Užsibaigus puotai svečiai išlydėjo naują porę, jiem išvykstant į Baltuosius Kalnus ir linkėjo daug laimės ir skaisčios ateities.

Lietuvių Moterų Klubas Dirba ne Juokais

Pereito antradienio, spalio 8-tos dienos, įvykusiame mėnesiniame susirinkime, iš įvairių komisijų pranešimų, pasirodė, jog klubas vykdė daug svarbių veikimų. Laikė šio susirinkimo buvo nutarta daug naujo. P-lė Juzė Keblinskaitė, minėto klubo pirmininkė, smarkiai darbuojasi. Pirmininkė prižadėjo susižinoti su kalbėtojais, kurie ketina atvykti iš Bostono ateinantį mėnesį ir šio klubo moterų turės progą išgirst daug idomių kalbų. Klubo pirmininkė yra pasiryžusi išauginti šį klubą į didžiausį ir tvirčiausį Massachusetts valstijoje.

Susirinkimas nutarė vienbalsiai prisidėti prie Massachusetts Moterų Klubų Federacijos, kas labai yra svarbu, nes bus progą imti dalyvumą kartu su politiškomis grupėmis. Iš svarbesnių raportų, buvo šokių komisijos pranešimas. Pasirodė, viskas gerai sekasi. Kaip girdėt, visi kalba apie kostiumus, nes nori gauti dovanas, kurios skiriamos už puikiausį pasipuošimą. Laiskas pasirūpint kostiumą. J. L.

Metinė Parapijos Vakarienė

Šv. Kazimiero parapijos vakarienė vyks antradienio vakare, spalio 22-ą, 7:30 valandą vakare, bažnytinėje svetainėje. Svetainė bus nepaprastai gražiai papuošta rudeninėmis spalvomis, o valgiai bus pagaminti kuo skaniausi.

Vakarienės rengimo komisijon įeina sekančios veikėjos: Anielė Tamkienė, pirmininkė; Emilija Milienė, raštininkė; Magdalenė Urmonienė, vice-pirmininkė ir Moterų Sąjungos 5-tos kuopos pirmininkė; Marijona Šeikiukienė, išdininkė ir šv. Onos pirmininkė; Elzbieta Kupstienė, išdo globėja ir Marijos Vardo pirmininkė; Ona Staliūnionienė, išdo globėja ir Petronėles draugijos pirmininkė.

Teismo Žinios

Adomas ir Marijona Boruchai, vedę Lenkijoje, vasario 15, 1904 m. netrukus atvyko į Worcesterį ir čia susilaukė 6 vaikų. 1920 metais jiedu su visa šeima išvyko į Lenkiją, o 1923 m., jį sugrįžęs atgal į Worcesterį, palikdamas savo pačią su vaikais Lenkijoje. Sulaukęs kovo 9, 1931 metų, jis padavė teismui perskyros prašymą apkaltindamas ją žiaurumu, girtuoklyste ir svetyvirste, ir sausio 15-tą, 1934 metais jau buvo teismo pripažinta duot perskyras. Bet tačiau jo dukterys, gyvenančios Worcestery, 19 gegužės, atlankė Ben. Mendelsohno ofisą ir prašė, kad jis jų tėvo perskyrą, iki jis dar neįėjęs galion, sulaukytų varde jų motinos; mat jos nurodė, kad ne motina, ji apleidė, bet jis motina su vaikais palikęs Lenkijoje pabėgo.

Jau nuo to laiko buvo teisme padaryta keletas išklausinėjimų, vėliausias buvo spalio 8-tą, 1935, gi sekantis bus 7-tą lapkričio, nes manoma, kad į tą laiką, jau bus jo žmona iš Lenkijos sugrįžusi ir ateis į teismą, kad išaiškint tikrą vvro priežastį dėl perskyros reikalavimo. Adv. Ben. Mendelsohn iš Slater budinko apsiėmė patarnaut moterškei.

Šaltas Oras Ateina

Bukit Prisirėngę—Pirkit Dabar

KOKSAI Žirniniai \$10.40
Riešutiniai \$12.00
Vidutiniai \$12.00

Anglys Riešutiniai \$13.90
Didesni \$14.15

Briquets \$10.90

Anglys \$10.90

Domestic Fuels, Inc.

Puikiausios Rušies — Prieinamos Kainos
641 CAMBRIDGE ST.
Tel. 5-6962

Walter Žerniauskas

TAVERN
Lietuviška Užėiga
82 HARRISON GATVĖS
Worcester, Mass.

Reikalinga Darbininkė

Reikalinga mergina prie namų ruošos darbo, mažoje šeimoje; mokėtis gera, namai patogūs. Kreipkitės: Mrs. Siegal, 45 Monroe Ave., Tel. 4-9408 — Worcester, Mass.

Organizuojasi į Amerikos Darbo Federaciją

Spalio 14-tą dieną Wickwire Spencer Steel kompanija pasirašė su savo darbininkais sutartį pripažįstant Amerikos Darbo Federaciją kaip unija. Mat buvo suauktas visų darbininkų viešas susirinkimas, kurie turėjo sutartį su kompanija savo ranka pasirašyt, kad jie dirbs 8 val. į dieną ir 40 vsl. į savaitę, už ką gaus atlyginti 75c už valandą ir kuomet dirbs viršlaikį gaus laiką ir pusę užmokesčio. Reporteris

"Klempsu" Balius

Lietuvių Ukėšų Pašalpinis Klubas ant 27-tos spalio dienos rengia didelį "klempsu" balių ant "Bungalow"—klubo vasarą, namy, Davis Way. Visi klubiečiai turėtų iš anksto įsigyti tikietus, kad žinotus kiek "klempsu" reikės užsakyti.

Klubo konstitucijos pašalpinis skyrius pertvarkytas ir duodama spaudon. Klubo sekretorius Jonas B. Emkūs mano, kad iki sekančio klubo mėnesinio susirinkimo konstitucija jau bus gatava ir galės įsigyti prie prezidiumo stalo. Konstitucija bus atspausdinta visas tukstantis.

Atvyko ir Atvyksta Iš Lietuvos

Brigida Žakaitienė, 258 Millbury gatvės, birželio mėnesy, išvyko Lietuvon aplankyti savo gimines Dargaičių kaime, šiauliu apskrityje. Šiomis dienomis sugrįžo, po kelionės per Klaipėdą, paskui Švediją, kur sėdė į laivą "Gripsolm". Kelionė jai labai gerai pasisekė ir Lietuvoje jai patiko viešėti.

Elzbieta Judeikis atvyksta į Jungtines Valstijas spalio 12-tą, laivu President Harding. Ji atvyksta iš Panevėžio miesto, pas A. Nakučius, 172 Conant gatvės, Gardner, Mass. Nakučiai yra jos švogeris ir sesuo, kurie pasiuntė laivakortę Gardneriečiai rengia didelės primataves, nes retas toje kolonijoje įvykis.

Viršminėtos lietuviškos keliauvo per "A. L." laivakorčių agentūrą.

Leiskite Mums Buti Jusų Bankieriais

PINIGAI

KADA JUMS REIKIA — IKI \$300.00

Per 20 metų žmonės pasitikėjo mumis; kada jiems reikėjo pinigų ar patarimų.

NEW METHOD LOANS

Leidimas 210
544 Main Street — Tel. 5-3181
Worcester, Mass.

Millbury Furniture COMPANY

Baldai, Kilimai, Naminiai Rakandai

Grunow — Norge — Crosley
ELEKTRINIAI SALDYTUVAI

Glenwood, Queen Atlantic ir Kitų Išdirbysčių PEČIAI

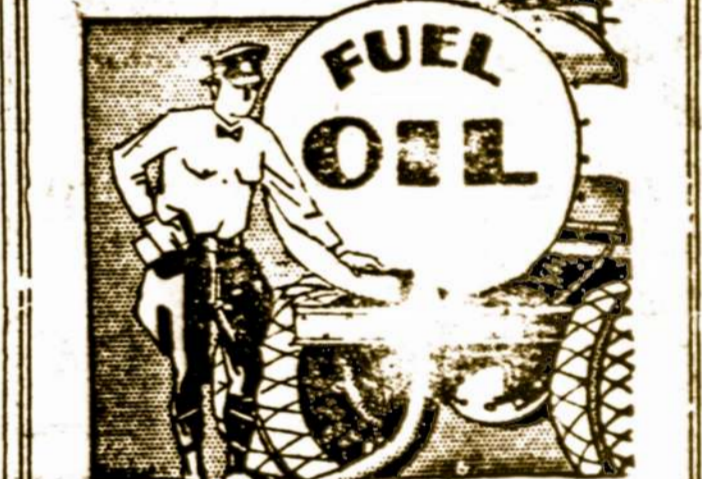
Philco — RCA Victor — Zenith
RADIO

Maytag—ABC—Thor—Blackstone
SKALBIMO MAŠINOS

Taipgi Mes Taisome Radio
Geriausios Rušies Baldai už labai žemą kainą — Mokant tuoju arba išsimokėjimui.

TEL. DIAL 2-5936
178-200 Millbury Street
Worcester, Mass.

High-Test Range & FUEL OIL

Millbury St. Coal & Ice COMPANY

Tel. Dial 2-7387 — Dial 3-3631

Visokios Rušies Angliai
NAUJOS ANGLIJOS KOKSAI IR MELNYNIEJI ANGLIAI, MUSŲ SPECIALISKUMAS

Aukštos Rušies Aliejus Pečiams ir Kurui

JONAS KIELA
441 Millbury St., Worcester, Mass.

"Russian Cleercoal" ANGLYS

Aukštos šilumos ir mažiau Bačkutės Pelenų iš Vieno Tono Pabandykite

Doherty Coal Co.

34 Franklin St.—Worcester, Mass.
Sankrova: 241 Southbridge St.

MOTIEJUS A. CIVINSKAS

Vienintelis Lietuvių Graborus Worcestery

Patarnauju laidotuviams ir išranduvoju automobilius įvairiems reikams už prienamąsias kainas. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio, susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės— Tel. 5-5898
340 HARDING STREET